LTSR Valstybinė RESPUBLIKINĖ BIBLIOTEKA

THIS PAPER WAS MAILED
Thursday, April 7, 1988

Nepriklausoma Lietuva

• LITUANIE INDEPENDANTE • INDEPENDENT LITHUANIA • WEEKLY •

Nr. 14 (48-ji metai) 1988 m. BALANDŽIO – APRIL 7 d. LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS * 7722 GEORGE St., LASALLE, P.Q., H8P 1C4. Tel: 366-6220 * 50 c.

SAVAITINIAI ĮVYKIAI

(h.n.)

ĮSPŪDINGAS POPIEŽIAUS VELYKINIS PAMOKSLAS

Kaip kiekvienais metais, dešimtys tūkstančių žmonių klausėsi Popiežiaus tradicinio pamokslo žodžių sakomų "Miestui ir Pasauliui" (URBI ET ORBI). Dabartinis popiežius Jonas Paulius II ir vėlei net 52 pasaulio kalbomis (ir lietuviškai) prabilo, melsdamas taikos ir meilės. Kreipdamasis į Dievo Motiną Mariją, jisai kalbėjo:"Melsk taikos pasauliui, melsk tiesos, melsk žmonių lygybės, melsk religinės laisvės kiekvienam žmogui, krikščioniui ir nekrikščioniui ir melski už mus visus. Melski, kad visame pasaulyje viešpatautų visų tautų solidarumas. Tavo ir mūsų Velykų džiaugsmu tesidalina ir visa žmonija, teužlieja jis visų žmonių, mūsų brolių ir seserų širdis. Ir dar kartą kartojame melski už mus visus".

Pamaldos buvo laikomos šv. Petro bazilikoje, nes lijo. Tačiau tūkstančiai maldininkų stovėjo lietuje šv. Petro aikštėje ir laukė Popiežiaus palaiminimo.

Maldininkų tarpe buvo ir JAV Valstybės sekretorius George Shultz, priklausąs Episkopalinei protestantų krikščionių bažnyčiai. Didįjį Šeštadienį jis buvo Popiežiaus priimtas privačioje audiencijoje. Jonas Paulius II pritarė jo taikos pastangoms ir davė savo asmeniską palaiminimą, kad jos susilauktų teigiamų vaisių.

Y. SHAMIR: "MES JUS IŠNAIKINSIME, KAIP ŽIOGUS"

Tą sakinį hebraiškai pasakė Izraelio karių daliniui, malšinanačiam sukilusius palestiniečius okupuotose teritorijose. Paprašytas užsienio korespondentų tą sakinį pakartoti angliškai, Shamir'as ne tiktai atsisakė tai padaryti, bet užginčijo, kad jis tai esąs pasakęs. O Velykų dieną Izraelio kareiviai nušovė net 6 palestiniečius. Vienas jų buvo nutrenktas elektros, kai kareiviai jį privertė lipti ir nuimti nuo vielų ant jų pakabintą uždraustąją palestiniečių tautinę vėliavą.

Tramdymas sukilusiųjų, vykdant valdžios įsakymą, dar pažiaurėjo. Tad taikos perspektyvos nėra šviesios ir vargu ar G. Shultz'as ko nors atsieks. Jis jau dvi valandas tarėsi su Shamir'u ir po to tvirtino esąs optimistas ir tebesitikįs taikos plano pasisekimu.

BREŽNEV'O MEDALIŲ KOMEDIJA

PRAVDA atspausdino įdomią istoriją apie gausius buvusio Kremliaus valdovo Leonid Brežnev'o medalius. Jis, kaip ir daugelis sovietų generolų ir partijos didžiūnų, nuo ant krūtinės sukabinėtų medalių gausybės net linkdavo. O pasirodo, kad draugas Leonid'as, kaip teigia vyriausias komunistų partijos organas PRAVDA, nemažai tų medalių nešiojo neužtarnautai. Jis esą pats sau suteikęs kelis medalius už (nebūtą) narsumą II pas. karo metu, o vieną net ir pats įsteigęs už ilgametį priklausomumą komunistų partijai. Seniai buvo žinoma Brežnev'o silpnybė užsienietiškiems automobiliams (jis jų turėjo kelioliką) ir kitokioms kapitalistinėms prabangos prekėms, bet kad toji jo tuštybė buvo jį sugundžius kabintis neužtarnautus ir kaldintis nebūtus medalius, - sužinojome tiktai dabar.

ĮDOMŪS BUVUSIO ŠNIPO PASISAKYMAI

Atrodo, nuolat tenka grįžti prie šnipų istorijos. Štai, šiomis dienomis Didž. Britanijoje Londono laikraščio SUNDAY TIMES reporteris atspausdino pasikalbėjimą su buvusiu britų (ir kartu sovietų) šnipu Kim Philby. Jis gyvena šiuo metu Maskvoje. Atbėgo Maskvon 1963 metais. Šiuo metu 76 metų amžiaus Philby yra KGB generolas. 1940-taisiais ir 1950-taisiais metais jis greitai kilo į Britų žvalgybos viršūnes. Tiktai Igoriui Guzenko 1945 metais pabėgus Ottawoje iš Sovietų ambasados ir atnešus krūvas dokumentų apie sovietų šnipus Vakaruose, Philby žvaigždė ėmė temti. Tačiau jis dar vis tarnavo britų saugume ir kartu šnipinėjo sovietms iki 1963 metų. Tiktai dviem britų šnipams (Burgess ir Maclean) pabėgus Maskvon 1951 metais, jis vos nebuvo susektas. Jis tvirtina, kad Kanados RCMP taip gerai saugojo ir globojo pabėgusį sovietų šnipą Guzenko, jog sovietų saugumui nepavyko jo likviduoti. Guzenko pabėgimas buvusi pati didžiausia KGB nesėkmė po II-jo pasaulinio karo, nes atidengė milžinišką sovietų šnipų tinklą Vakaruose, kuris buvo palietęs įvairius įtakingus asmenis Kanadoje, JAV ir Didž. Britanijoje.

PRIGRIEBS SAVIVALIAUJANČIUS BANKUS

Galų gale Kanados valdžia ėmėsi priemonių demaskuoti visų šio krašto bankų lupikavimą. Arba visiškai neskelbdami, arba tiktai puse burnos užsimindami, Kanados bankai ėmė visokius mokesčius už įvairius patarnavimus, kuriuos klijentai tarėsi gauną veltui. Net virš bilijono dolerių surinko bankai praeitais metais tokių slapta nuvogtų klijentų pinigų. Dabar bankai turės viešai ir suprantamai pranešti klijentams kiek ir už ką ima pinigus. Tokiu būdu žmonės turės galimybę pasirinkti tokius bankus, kurie ima mažesnį mokestį arba visai neima mokesčių už savaime suprantamus patarnavimus. Bankai, kurie gi verčiasi svetimais pinigais, turėtų būti dar griežčiau tikrinami ir prižiūrimi, kad neapgaudinėtų ir nenuskriaustų žmonių. Praeitais metais kanadiečiai prarado milijonus savo sunkiai uždirbtų ir sutaupytų pinigų, kai nesąžiningi bankai bankrutavo ir neaiškūs sukčiai susisėmę svetimus pinigus, dingo užsieniuose.

PULK. NORTH PASITRAUKĖ IŠ KARINĖS TARNYBOS

Washington'o apklausinėjimuose, tiriančiuose ginklų pardavimo Iranui aferą, buvo iškilęs pulk. Oliver North vardas.

Buvo bandoma iškeisti ginklus į pagrobtuosius amerikiečių įkaitus Libane. Dalis pinigų, gautų už ginklus, turėjusi pasiekti Nikaragvos laisvės kovotojus CONTRAS. Pulk. North, pasitraukdamas iš marinų, pareiškė, kad tai daręs, norėdamas apginti savo garbę. Jo liudijimai, kaipo civilio asmens, galės atidengti visą ginklų pardavimo painiavą, kurion yra įvelti ir stambūs JAV bei Izraelio valdžios asmenys.

BALTIEČIAI AFGANISTANE

Gauta patikimų žinių, kad sovietų okupaciniuose daliniuose Afganistane esama net apie 60,000 pabaltiečių. Nesunku atspėti, kodėl jauni lietuviai, latviai ir estai Kremliaus grūdami į tą nelaimingą kraštą neteisėtam karui.

"TIME" ŽURNALAS MINI IR LIETUVĄ

Retai mūsų tėvynės vardas minimas JAV ir Kanados spaudoje. O jeigu ir minimas, tai nevisuomet teisingai ir objektyviai, o kartais ir labai šališkai, pataikaujant įvairiems "raganų medžiotojams". Todėl gera skaityti TIME žurnale kelis sakinius tiesos apie Lietuvą. Štai jie: "Sovietų Sąjungos ateitį komplikuoja nuolatinis Kremliaus rūpestis šimto įvairių tautybių skirtybėmis ir faktu, kad rusai sudarė tiktai nežymią daugumą (apie 52%. Vertėjo pastaba). Šimtui tūkstančių armėnų, kurie neseniai pasipylė protestuodami į gatves, tautiškumas (nacionalizmas) ir religija yra neatskiriamai susipynę. Sovietinė valdžia jų Bažnyčią beveik visiškai suniokojo: iš anksčiau buvusių 1500 šventyklų ir parapijų liko šiandien vos 52, o

BALTŲ VETERANŲ DEŠIMTMEČIO MINĖJIMO SVEČIAI. Iš dešinės: M. HESS, parlament. –T. RUPRECHT, senat.- S. HAIDASZ, parlament.,-D. FLEET, S. ŠETKUS, MP,– J. REID, major, BISSCHOP, buv. parlament. –J. SHYMKO, paskaitininkas – MP parlament. R. HICKS, major, J. HASEK, D. SHEA, konsul-dr. UPENIEKS. Nuotrauka Sta. Dabkaus

100,000 armėnų Azerbeidžano sovietinėje respublikoje nėra nė vienos šventyklos. Todėl tie armėnai reikalauja, kad būtų prijungti prie Armėnijos. Armėnai to fakto viešai nepaminėjo, bet L i e t u v o j e, Romos katalikai viešai ir balsiai protestuoja prieš jų Bažnyčios religinį persekiojimą. Tarpe daugelio įteiktųjų peticijų paskutiniojoje, kurią pasirašė 78,000 žmonių praeitų metų lapkričio mėnesį, reikalaujama, kad Gorbačiov'as Vilniaus vyskupui leistų grįžti iš 27 metų tremties savon vyskupijon.

Sovietų rūpestis buvusiomis nepriklausomomis Pabaltijo respublikomis, taip pat pastebimas ir kaimyninėje Latvijoje. Nežiūrint "glasnost", persekiojami ir liuteronys, susibūrę į nepolitinį ATGIMIMO IR ATSINAUJINIMO sąjūdį. Įsidėmėtinas ir Ukrainoje vykstąs religinis sąjūdis, neleidžiąs išnykti Rytinių Apeigų katalikybei, kuri jau 42 metus persekiojama ir jėga buvo įjungta į Rusų Ortodoksų Bažnyčią, buvo tariamai likviduota. Praeitais metais, rugpjūčio mėnesį, Maskvoje pasirodė du pogrindžio vyskupai su 23 kunigais ir įteikė prašymą Kremliui, kad būtų leista legaliai atsidaryti jų bažnyčioms".

NEVYKĘS SUMANYMAS

Saskatchevan'o provincijos premjeras Grant Devine sumanė išleisti įstatymą, skelbiantį, kad jo provincijoje bus įvesta tiktai viena oficiali kalba - anglų. Jeigu tai bus įgyvendinta, tai tokia politika bus lygiai trumparegiška, kaip ir pekistų įvestasis įstatymas nr. 101. Argi nebutų protingiausia išeitis įgyvendinti P.E.Trudeau idėją: destyti ir naudoti Kanadoje abi oficialiąsias kalbas?

PRANEŠA LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRAS

VASAROS STAŽAS LIETUVIŲ INFORMACIJOS CENTRE

(New Yorkas, 1988m. kovo 24 d. LIC) Lietuvių Informacijos Centras skelbia stažą studentui, norinčiam dirbti šią vasarą New Yorke.

Internas dirbs 10 savaičių Lietuvių Informacijos Centro įstaigoj Brooklyne. Pareigos: padėti štabui atsiliepti į Lietuvą liečiančius informacinius prašymus ir atlikti kitus einamuosius darbus pagal vedėjų nuožiūrą, kaip pvz., atnaujinti į kompiuterį įvestus sąžinės kalinių duomenis, išmokti rinkti ir rašyti profesionales dabartinę Lietuvą liečiančias žinias spaudai anglų ir lietuvių kalbomis, kataloguoti nuotraukų ir dokumentų archyvus ir pan.

Kandidatai į internus turi būti bent 18 metų ir laisvai valdyti anglų kalbą. Būtų gera, jei turėtų mašiną, nors tai neprivaloma.

Stažistui bus mokama $1750 už 10 darbo savaičių. Bus parūpintos gyvenimo patalpos ir apmokamos su darbu surištos išlaidos. Pirmenybė bus duodama studentams, turintiems nuovoką apie žmogaus teisių klausimus.

Resiumė siųsti **iki balandžio 25 dienos į Lithuanian Information Center, Attn. Gintė Damušytė, 351 Highland Blvd. , Brooklyn, NY 11207.**

PRANEŠA ALTA:

PROTESTAS RADIJO STOČIAI

WLS televizijos stotis sausio 15 d. rodė filmą, kuriame buvo užuominų apie tariamo lietuvių SS dalinio dalyvavimą nacių nusikaltimuose. Amerikos Lietuvių Taryba pasiuntė televizijos stočiai protesto raštą, pažymėdama, kad naciams Lietuvoje nebuvo pavykę suorganizuoti SS dalinio ir tie televizijos garsinti lietuvių nusikaltimai neturi pagrindo.

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJOS LITAS

METINIS NARIŲ SUSIRINKIMAS

ĮVYKS 1987 m. BALANDŽIO mėn. 23 d. 4 val. p.p.

ŠVENTO KAZIMIERO PARAPIJOS SALEJE
3426 Parthenais Street

REGISTRACIJA nuo 3-4 val. p.p. Atsineškite nario knygutes.

Kandidatų siūlymo formas galima gauti visuose LITO skyriuose.

"LITO" VALDYBA

Nepriklausoma Lietuva

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la liberation de la Lituanie! Loyauté au Canada!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ.
REDAGUOJA – REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366–6220

Second Class Mail. Reg. Nr. 1952. Return postage guaranteed. Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independant Lithuania Publishing Co., 7722 George St. LaSalle, P.Q. H8P 1C4

Metinė prenumeratos kaina $ 22 –
Rėmėjo – $ 25, –

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebūtinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, grąžinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

DETROITIEČIAI RUOŠIASI VIII–jai LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTEI, kuri įvyksta š.m. LIEPOS 2–3 d.d. HAMILTONE, Ont.

Nuotraukoj Detroito tautinių šokių grupė ŠALTINIS.

IŠ

LKB KRONIKOS Nr.74.

RAŠO GINTAUTAS IEŠMANTAS

(...) Mano gyvenimas bėga dabar jau įprastu ritmu, niekas jame iš esmės nesikeičia, nebent tai, kad vasario mėnesį - apie tai jūs tikriausiai girdėjote- parašiau laiškus TSRS ir LTSR Aukščiausioms Taryboms. Jais norėjau paaiškinti savo poziciją, kodėl atsisakiau rašyti pareiškimą, įsipareigojantį ateityje nepažeidinėti įstatymų. Be to, laišku LTSR Aukščiausiajai Tarybai, kuris buvo pakankamai platus ir išsamus, turėjau tikslą priminti apie save visiems, kurie dedasi kovoją už persitvarkymą. Galvojau, tegul žino, kad ir aš šiuo klausimu turiu nuomonę, dar vis egzistuoju, netiesa ir neteisingumas manęs nepalaužė ir t.t., todėl atsakymų į tuos laiškus visai nesitikėjau gauti.

Ir vis dėlto, atsakymai atėjo. Tiesa, atsiliepė ne adresatai, o atitinkamos prokuratūros. Jos sudėjo,kaip įprasta sakyti, taškus ant visų "i". Manau, kad įdomu, kokie tie atsakymai, todėl pateikiu vieną po kito.

Pirmiausias TSRS Prokuratūros raštas:

Ryšium su jūsu 1987.02.01 laišku, gautu iš TSRS Aukščiausios Tarybos Prezidiumo, pranešu, kad asmenų, nubaustų už antitarybinę agitaciją ir propagandą, nuo tolimesnės bausmės atleidimo klausimą TSRS Aukščiausios Tarybos Prezidiumas svarsto tik tada, kai nubaustieji į jį kreipiasi, pašydami pasigailėti. Skyriaus vyr. pokuroras J.E. OVCAROV".

Taigi, visi tie nekalti pareiškimai dėl paleidimo, įsipareigojant nepažeidinėti įstatymų, aukštųjų instancijų, traktuojami kaip malonės prašymai. Ir kitaip politiniai kaliniai nepaleidžiami. Žinoma, nėra taisyklės be išimties. Taip atrodo mielaširdiškumas, nuėmus nuo jo apgaulės skraistę!

O ką byloja "lietuviškieji" pareigūnai?

"Pranešu, kad jūsų laišką, rašytą 1987.02.19, adresuotą Lietuvos TSR Aukščiausios Tarybos Prezidiumui, Respublikinė prokuratūra gavo ir aš jį peržiūrėjau. Laiške išdėstyti argumentai neatitinka bylos medžiagai ir įrodymas neduoda juridinio pagrindo imtis priemonių jus atleisti nuo tolimesnės bausmės atlikimo, teismo nuosprendžiu paskirtos 1980 m. gruodžio 28 d. Dėl to laiškas lieka be pasekmių. Lietuvos TSR prokuroras A.A. NOVIKOV"

Komentarai, kaip sakoma tokiais atvejais, nereikalingi Nebent būtų galima pridurti tai, kad pats atsakymas atskleidžia seną, naftalinu trenkiantį mąstymo pobūdį, prieštaraujantį persitvarkymui net savo biurokratiniu stiliumi. Bet ko ir tikėtis iš novikovų!... Jie gi yra ryškūs P. Griškevičiaus "nacionalinės" politikos vaisiai. Ar skaitėte jo pranešimą LKP CK Plenume (TIESA, kovo 14)? Jei ne, paskaitykite! Ten atskleidžiama tikroji visuomenės gyvenimo internacionalizavimo esmė. Laikraščiuose taip pat kalbama ir apie persitvarkymo priešus. Televizijos komentatorius Bovinas juos vadina "konservatoriais", kiti - biurokratais, R. Vanagas "Literatūroj ir mene" juos pavadina apibendrintai "Fedka". Kaip matote, ne "fedkos" svarbiausia kliūtis, tai konkretūs aukšti pareigūnai ir įstaigos. Bet aš jau nukrypau nuo temos. Norėjau tik paparasčiausiai informuoti, o įsileidau į nepageidautinus samprotavimus. Dar užpyks mūsų viešpačiai.

Mano padangėje irgi jau pavasarėja. Pučia pietų vėjas Šiandien prasidėjo atlydys, matyt, reiškiantis pavasario pradžią. Tiesa, visas kovas buvo gražus, saulėtas, be vėjo. Dienomis saulutė, kuri čia labai kaitri, jau ėmė, nors ir nežymiai, tik atokaitose, tirpinti sniegą. Suskambėjo zylės giesmelė. Ką atneš šis pavasaris? Kol kas nieko nesitikiu.

Kaip rodo prokuratūrų atsakymai, nėra ko ir tikėtis. Bet ką čia ir kalbėti. Pagaliau, gyvename ne tam, kad ko nors tiketumėmės. Malonių laukimas mums yra svetimas. Dėl to ir einame tokiais erškėčiuotais keliais. Sunku, bet yra gera, kai žinai, kad gyveni teisingai. Tada visuomet širdyje ir sieloje pavasaris. 1987.03.29.

RAŠO KUN. SIGITAS TAMKEVIČIUS:

Rašau pirmąjį laišką iš Mordavijos. Kaip matai - pranašystės neišsipildė... Į Baraševą atvykau balandžio 10 dieną, todėl šv. Velykas švenčiau ne ant ratų. Iš Vilniaus į lagerį, kaip ir ankstesniais atvejais, važiavau traukiniu. Trečią kartą turėjau progos ne tik pavargti, bet ir daug ką pamatyti, pamąstyti. Ačiū Dievui už viską, o ypatingai už išorinę nelaisvę, kuri moko mane dar labiau branginti vidinę laisvę. Atvykęs pradėjau mokytis siuvėjo amato, bet greitai persikvalifikavau į skalbėjo. Jau daug profesijų išbandžiau savo gyvenime. Kariuomenėje dirbau statybininku, dailide, skardininku, kino mechaniku, bibliotekininku. 1969 m. - melioratorininku, darbininku prie štampavimo staklių. Paskutiniu metu bandžiau savo gabumus kaip elgtis su šluota, samčiu, na, o dabar - su skalbimo mašina, lygintuvu ir kt.... plius dvidešimt penki metai Kristaus Vynuogyne. Esu įsitikinęs, kad visur ir visada galima gyventi pilnakraujį gyvenimą ir būti naudingu kitiems. Jei Viešpats atsiuntė į lagerį, tai suprantama kad mano gyvenimas čia Bažnyčiai yra reikalingesnis nei laisvėje. Turiu progos kai ką paaukoti Dievui, turiu galimybę savo idealus pasistatyti aukščiau už visas kitas vertybes. Nesigailiu, kad grįžau atgal, kitaip pasielgti ir negalėjau. Išorinė laisvė, kurią žmonės taip labai brangina, nėra pati didžiausia vertybė. Vidinės laisvės kaina yra didesnė ir šitos laisvės niekas negali atimti, ją galima tik pačiam prarasti, gyvenant ne pagal sąžinę.

1987 m. balandis.

NR. 101 TRIUMFUOJA

Tiems, kurie negyvena šioje "gražioje provincijoje" (La belle province), straipsnio pavadinimas nedaug ką pasako. Net ir gyvenančių joje jisai gali būti dvejopai suprastas - vienaip tų, kurie triumfuoja ir kitaip tų, kuriuos tasai triumfas pažemino į pastumdėlius. Nebandydamas perkratinėti visos Kanados istorijos ir prancūzų bei britų santykių, noriu tiktai pradžioje konstatuoti nepaneigiamą faktą: labiausiai nuskriausti Kanadoje buvo ir tebėra ne 'kebekuazai' (kaip šiandien save vadina nacionalistai prancūzai Québec'o provincijoje), bet eskimai ir indėnai. Iš jų buvo suktumu ir smurtu atimtos jų tėvynė ir tėviškė, jų tikyba, jų kalba, jų papročiai ir gyvenimo būdas; jiems baltieji atėjūnai pardavinėjo degtinę, (kurios jie iki tol nepažino) ir ginklus, kol pagaliau jie buvo arba išžudyti nelygioje kovoje, arba jėga sugrūsti į užtvaras, pavadintas 'rezervacijomis'. Ir šiandien dar toji gėda neatitaisyta, ir šiandien dar prancūziškuose Kanados istorijos vadovėliuose eskimai ir indėnai tebevadinami laukiniais (les sauvages). Kurie iš mūsų buvome laukiniai, lengvai galima įsitikinti, perskaičius objektyviai parašytą Kanados istoriją.

Iš tų pačių paženiminio šaltinių gimė ir separatistų sugalvotasai ir tebeegzistuojantis Québec'o provincijoje "garsusis" įstatymas Nr. 101.

Primindami, kaip negražiai traktavo britai kolonistai prancūzus koloništus eskimų ir indėnų tėvynėje ir neva norėdami apsaugoti 'kebekuazų' kalbą ir kultūrą nuo bjaurių "anglėzų", pekistai nutarė suvaryti visų etnikų vaikus į prancūziškąsias mokyklas ir pašalinti iš viešojo gyvenimo anglų kalbą. Klausimo, ar iš viso egzistuoja tokia 'kebekuazų kultūra' ir ar gali s v e t i m i išgelbėti arba sukurti tokią kultūrą, aišku, separatistai nė neklausė.

Štai, net kai kurių "etnikų intelektualų" ir šiaip jau persimetėlių bei prisiplakėlių palaikomas ir net giriamas, tasai nelemtas įstatymas visus lygiateisius Kanados gyventojus padarė pastumdėliais Kanadoje. Tėvai, kurie nelankė angliškų mokyklų (Europoje, Azijoje etc!) t u r i savo vaikus siųsti į prancūziškas mokyklas. Jie n e t u r i pasirinkimo. Jie tegali išvykti iš šios 'gražiosios' provincijos, kuri daugelyje sričių jau v a i z d u o j a atskirą nepriklausomą valstybę arba, anot Meech Lake nutarimo, "distinct" bendruomenę. O indėnai ir eskimai kažkodėl tebėra "laukiniai", ne "distinct"! Kažkodėl nė įvairios kitos tautybės, sudarančios tą taip vadinamą, Kanados mozaiką, nėra "distinct"

Šiuo atveju, mano nuomone, daroma ta pati klaida, kaip ir kalbant apie Dievo išrinktas tautas: arba v i s o s tautos yra išrinktos, arba nė viena, taigi - arba visos bendruomenės yra būdingos, savaimingos "distinct" arba nė viena. Iškelti kurią nors vieną tautinę grupę iš kitų tarpo ir leisti jai niekinti ir varinėti kitas, yra ne tiktai neprotinga, bet nepateisinama.

Kaip suktai, su kokiu įtūžimu ir fanatizmu ir kaip efektingai nelemtasai įstatymas Nr. 101 atlieka savo darbą, labai gerai pavaizduos šis angliškųjų mokyklų likimas "gražiojoje" provincijoje. Prieš maždaug savaitę buvo paskelbta, kad nuo sekančių mokslo metų pradžios bus Mount Royal priemiestyje uždaryta MOUNT ROYAL ACADEMY, viena iš daugelio panašaus likimo jau susilaukusiųjų angliškųjų katalikų pradžios mokyklų ir gimnazijų. O, tačiau, deja, nė vienas nepyptelėjo dėl tokio 'kasdieniško' reiškinio. St. Croix mokyklų komisija, kuri administruoja net trijų Montrealio priemiesčių katalikų prancūziškąsias ir angliškąsias mokyklas (Ville St. Laurent, Outremont ir Mount Royal) paaiškino, kad tai daroma dėl nuolat m a ž ė j a n č i o mokinių skaičiaus. Kodėl mokiniai mažėja tik angliškose mokyklose atsakysiu, nes mokytojavau tuose priemiesčiuose ir pats pergyvenau tų mokyklų likimą. Outremont'o priemiestyje nuo 1920-1930 metų buvo didžiulė mokykla, St. Mary Magdalen vardu, kurioje mokytojavo pradžioje daugiau, vėliau mažiau, airių kilmės vienuolių, šalia vis gausėjančio skaičiaus pasauliečių. Mokykloje buvo virš 1000 mokinių ir veikė paralelinių klasių pradžios mokykla ir pirmos dvi gimnazijos klasės. Airiams pradėjus keltis į vakarinius priemiesčius, mokyklos pastato vienoje pusėje įsikūrė prancūzų, o kitoj liko anglų mokykla. Tokioje pradėjau dėstyti 1968 metais. Separatistams užėmus valdžią, pasklido žinia, kad 'etnikams' teks eiti prancūziškojon mokyklon, nors tėvai kategoriškai tam priešinosi. Tokių 'etnikų' buvo mokykloje apie 80%. Pradėjus prievartinį vaikų varymą į prancūziškąsias mokyklas, mūsų mokykla buvo iš didžiojo pastato išmesta ir sugrūsta į mažą buvusios prancūzų pradžios mokyklos pastatą. Tada St. Croix mokyklų komisijai buvo pekistų įsakyta mus iš šios mokyklos išgyvendinti ir sugrūsti į kitame priemiestyje esančią Mount Royal Catholic High School ir tame pačiame pastate esančią St. Joseph Elementary School. 1979 metais tai buvo įvykdyta. Daugelis 'etnikų' buvo priversti "mažuosius siųsti į prancūzų mokyklas, nes naujoji mokykla buvo per toli. Gi šiais metais, to paties įstatymo nuteriota, uždaroma ir ši paskutinė angliškoji katalikų mokykla Outremont ir Mount Royal priemiesčiuose. Milžiniškame plote liko dabar tiktai v i e n a anglų katalikų mokykla - Father MacDonald School, kurioje glaudžiasi ir pilna gimnazija, ir pradžios mokykla, ir aukštus mokančios gimnazijos (Comprehensive) klasės.

Kai ir šią mokyklą uždarys pekistų įstatymas, trijuose Montrealio priemiesčiuose teliks vos kelios anglų protestantų mokyklos, bet nė vienos katalikų. Tokiu būdu separatistų teroras bus atsiekęs savo tikslo.

Tokia yra nuoga ir paprasta tiesa. Nežiūrint beveik 98% tėvų pasipriešinimo, jų vaikai buvo jėga suvaryti į prancūziškąsias mokyklas, kurių dėstymo lygis buvo ir tebėra pasigailėtinai menkas ir fanatiškas. Išvadas palieku pasidaryti patiems.

Dr. K. N a g y s

VIII LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ HAMILTON 1988

Tautinio šokio judesy,
Tėvyne, mums gyva esi!

RUOŠKIMĖS VISI DALYVAUTI VIII LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖJE, kuri įvyks š. m. LIEPOS 2-3 d. d. KANADOJE, HAMILTON, ONT.

INFORMACINĖS ŽINIOS:

LIET. TAUTODAILĖS PARODA veiks nuo birželio 30 d. ligi liepos 11 d. Royal Botanical Gardens patalpose, 680 Plains Rd.W. Oficialus parodos atidarymas ir koncertas birželio 30 d., 7.30 v.v., įėjimas nemokamas.

PENKTADIENIO JAUNIMO ŠOKIAI liepos 1 d. Mohawk kolegijos salėje, Fennell W. ir W5-th gatvių kampas; pradžia 8.00 v.v., įėjimas — $3.

ŠEŠTADIENIO SUSIPAŽINIMO VAKARAS įvyksta Convention Centre, 115 King St. W., Chedoke ir Wentworth salėse; pradžia 7:30 v.v., įėjimas visiems — po $10; bilietai bus pardavinėjami ir prie įėjimo.

SEKMADIENIO PAMALDOS katalikams tame pačiame Convention Centre 11 v. r.; liet. evangelikams — Latvian Lutheran Church, 18 Victoria Ave. S., 10 v.r.

ORGANIZUOTA EISENA po pamaldų į miesto Gore parką, prie Laisvės paminklo.

ŠOKIŲ ŠVENTĖ sekmadienį, 3.00 v.p.p., Copps koliziejuje, 101 York Blvd.; bilietų kainos: $12, $15 ir $18, kuriuos bus galima įsigyti pas platintojus ir prie įėjimo. Bilietus platina Čikagoje Vaznelių "Gifts International" krautuvė, 2501 W. 71 St., tel. (312) 471-1424, Klivlando liet. kooperatyve "Taupa" Vyt. Staškus, tel. (216) 481-6677 ir Toronte Alf. Juozapavičius, tel. (416) 239-0995.

UŽBAIGTUVIŲ BALIUS 7.30 v.v. įvyksta vėl to paties Convention Centre abiejose salėse: Chedoke — suaugusiems, kaina $30, ir Wentworth salėje — jaunimui, kaina $20, stalai po 10 žmonių. Čia bilietus reikia įsigyti jau iš anksto pas B. Mačį, 370 Goodram Dr., Burlington, Ont. L7L 2K1, tel. (416) 632-4558.

SUVENYRUS tvarko K. Deksnys, 1257 Royal Dr., Burlington, Ont. L7P 2G2, tel. (416) 332-6006.

NAKVYNIŲ INFORMACIJĄ teikia V. Verbickienė ir L. Kontenienė, 348 Duncombe Crt., Burlington, Ont. L7L 4M4, tel. (416) 637-5090.

IŠ ANKSTO BILIETUS į visus renginius galima įsigyti, prisiunčiant pinigus: "Talka" TŠŠ Bilietai, 830 Main St. E., Hamilton, Ont. L8M 1L6. Nupirkti bilietai čia lauks jūsų. Paštu bilietai niekam nebus siunčiami. Pažymėtos jų kainos yra kanadiškais doleriais. Čekius rašyti "Lithuanian Folk Dance Festival". Dėl bilietų informacijas teikia J. Krištolaitis, tel. (416) 689-5733. ***Šventės Inf.***

Paremkite savo auka

VIII LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĘ

Šventė įvyks liepos 2-3 d.d. Hamiltone.

Tai pirmoji tokio masto šokių šventė Kanadoje, kuriai surengti reikia daug lėšų. Už aukas, nemažesnes kaip $15.00, išduodami kvitai atleidimui nuo pajamų mokesčių. Visi aukoję nemažiau kaip $25.00 ir atsiuntę iki gegužės mėnesio 1 dienos, bus skelbiami šventės leidinyje. Čekius rašyti ir juos siųsti:

Tautinių šokių šventės lėšos,
1011 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8.

Lėšoms telkti komisija Kanadoje

Kanados Lietuvių Fondas

Nauji nariai:

1440. Povilauskai - Anicetas ir Pranutė.....$1000.-
1441. Dirsės Antano atminimui 150.-
1442. K.L.B. Montrealio Apyl. "Baltijos" stovykl....100.-
1443. Gudinskai - Kazys ir Elena 150.-
1444. Dambrauskas P. 100.-
1445. Mickai - Jonas ir Ona 500.-
1446. Morkūnų - Pranos ir Mikolinos atminimui ...250.-
1447. Kaupšėdos Antano atminimui 120.-
1448. Butkevičius Juozas 100.-
1449. Griniai - Balys ir Anastazija 200.-
1450. Valaitienė Jozefina 100.-
1451. Bekeris Rūta 100.-
1452. Stankaičio Jurgio atminimui 450.-
1453. Lorencas Adolfas 100.-
1454. Čepaičio A. atminimui 405.-
1455. Mačiukaitienė J. 100.-
1456. Ignaičio Andriaus atminimui 105.45

Pradiniai įnašai:

Inkratos Juozo atminimui.....$ 87.-
Murninkienės Olgos atminimui 85.-
Gailiaus Valentino kun. atminimui.....50.-
Gailiaus Albino kapt. atminimui 50.-
Dabulskio Beno atminimui 50.-
Rudzevičienė Bronė 50.-
Nagiai - Gintaras ir Aldona 35.-
Yurkštienės M. atminimui 45.-
Misevičiaus Petro atminimui 30.-
Valiušo Jono atminimui 40.-
Dulevičius K. 30.-
Šatras Irena 10.-

Įnašus papildė:

20. Paškevičiai - Albinas ir Alė .....iki $1000.-
23. K.L.B. Ottawos Apylinkė 9500.-
34. Mališka Izidorius 400.-
87. "Litas" Montr. Kredito Kooperatyvas 2700.-
97. Danaičiai - Antanas ir Stasė 150.-
142. Bersėnas Augenijus 600.-
157. Lukoševičiai - Jonas ir Bronė 150.-
198. Karbūno Leono atminimui 1800.-
233. Mikšio Jono atminimui 350.-
251. Juodžio Marcijono atminimui 2270.-
289. Šulma Vladas dr. 2000.-
303. Jankūno Alberto 80 m. 595.-
310. Eimanto Leonardo atminimui 120.-
359. Skrebutėno Vaclovo test. palikimas.....7200.-
383. Kardelio Jono atminimui 600.-
433. Kardelienė Elzbieta 600.-
487. Banelio Algirdo atminimui 880.-
492. Dargis Stasys 200.-
524. Klypo Juliaus atminimui 2160.-
655. Tumosa Zenonas 600.-
697. Giriūnas Ladas 200.-
718. Agurkis W. G. 1500.-
767. Baltuoniai - Pranas ir Jadvyga 1100.-
988. Bersėniene Vida 400.-
1098. Regina Petras 500.-
1148. Piečaičiai - Vincas ir Silvija 400.-
1168. Kačergius Vincas 120.-
1227. Augustinavičius A. 200.-
1282. Mastis Walteris 200.-
1303. Ralio testamentinis palikimas 36000.-
1344. Starkevičius (Starke) Juozas 200.-

Kanados Lietuvių Fondas sveikina visus naujus, įnašus papildžiusius ir padariusius pradinius įnašus! Visi žinome kad yra mūsų pareiga sukrauti kapitalą TĖVYNEI, o čia išlaikyti lietuvybę, ypač jaunimo tarpe, visiems laikams!!

K.L.F.

VII-TOJI SKAUTŲ TAUTINĖ STOVYKLA - "LIETUVA"

- Tautinė Stovykla įvyks **1988 m.rugpjūčio 14-24 d.d.**
- BSA Seven Ranges Scout Reservation vietovėje - **Kensington, Ohio, maždaug 100 m.nuo Cleveland,Ohio.**
- Stovyklaujama Rajonais: VII-sios T.S.Vadovybės rajonas, Brolijos, Seserijos ir ASS Rajonai su šakų pastovyklėmis.
- STOVYKLOS MOKESTIS
  Stovyklos mokestis - **$165.00.**
- Stovyklos registracijos mokestis - **$40,-** sumokamas **iki birželio mėn.1 d.** Registracijos mokestis įskaitomas į stovyklos mokestį.
- Jeigu stovyklauja daugiau negu vienas iš šeimos,kiekvienas moka **$155.00.**
- Pilną stovyklos mokestį sumokėjus **iki liepos mėn. 1 d. daroma $25,- nuolaida.**
- Mokantieji mokestį su nuolaida, jiems keliems iš šeimos papildomos nuolaidos negauna.
- Savaitgaliniai stovyklautojai už parą moka **$20.00.** Stovyklos lankytojams : pusryčiai - **$4.00,**pietūs- **$7.00,** vakarienė - **$9.00.**

Registruojasi visi tik per **Tautinės Stovyklos iždininką, s. VYTAUTĄ STAŠKŲ, "TAUPA" Lithuanian Credit Union P.O.Box 19387, Cleveland, OH. 44119, USA.**

- T.S.DRAUDIMAS - turėsime tik "liability", kurio reikalauja amerikiečių stovyklavietės vadovybė. Kiekvienas stovyklautojas turi atsivežti savo šeimos draudimo Nr. (numerį). Iš kitų kraštų stovyklautojai turi išiimti Amerikos bendrovių draudimą ar pasitikrinti ,kaip jų kraštų draudimai galioja Amerikoje.

VII-sios TAUTINĖS STOVYKLOS LEIDINYS - šį leidinį sutiko redaguoti v.s.A l é N a m i k i e n ė su v.s. J u o z u T o l i u š i u. **Iki balandžio 1 d. prašo atsiųsti medžiagą, nes spaustuvei turi atiduoti gegužės mėn. viduryje.**

Visi Pirmijos ir Tarybos nariai **prašomi siųsti savo nuotraukas sesei ALEI, kad laiku darbas būtų atliktas.**

****

35-TOJI EUROPOS LIETUVIŠKŲJŲ STUDIJŲ SAVAITĖ VOKIETIJOJE

Po paskutiniųjų trijų studijų savaičių Italijoje, Austrijoje ir Anglijoje, **1988 metų- 35-toji-** vėl grįžta į Vokietiją, į lietuviškąjį židinį - VASARIO 16 Gimnaziją.

Moderatoriai yra: dr.K.J.Čeginskas, K.Ivinskis ir E. Juodvalkė. Jie gavo sutikimus **dešimties paskaitininkų:** V.Bartusevičiaus,MA., prof.dr.V.J.Bieliausko, dr.K.J.Čeginsko, A.Hermano, dail.A.Krivicko, prof.dr.R.Lampsatytės-Kollars, St.Lozoraičio,jr., V.Natkevičiaus,MA.,docento V.Skuodžio, prof.dr.V.M.Vasyliūno.

KONCERTUI yra pakviestas lietuviškai dainuojantis olandų kvartetas iš Amsterdamo. Taip pat numatomos įvairios parodos, video-filmos, skaidrės ir kt.

PRAGYVENIMAS gimnazijos bendrabuty, kambaryje dviese, su dušu- 280 DM. Jaunimui 140 DM. Gyvenant Huttenfeld'o ar kituose artimuose viešbučiuose- maistas gimnazijoje kainuos 20 DM dienai.

REGISTRUOTIS: A.GRINIUS, Diamantstr. 7, D-8000 Munchen, 50, W.GERMANY, tel. 089-1504471. Registracijos mokestį 50 DM, jaunimui 20 DM pasiųsti: Litauische Studienwoche, Konto Nr. 8.9340.02, Volksbank Kreis Bergstrasse, Bankleitzahl 50991400,6840 Lamperheim.

Organizacinė Komisija:
stud.T.Bartusevičius,A.Grinienė,R.Šreifeldaitė

KUBOS GULAGE

ARMAND VALLADARES

6. / pabaiga /

Fizioterapija truko mėnesius. Vieną dieną, kai aš išmokau kaip vėl vaikščioti, mane nugabeno į Villa Marista, politinės milicijos vyriausią būstinę. Pulkininkų būrys nuvedė mane į liuksusinį kabinetą, kur generolas vadovavęs fizioterapijos įrengimams, manęs laukė.

- Mes Jus čia atvedėme, nes ruošiamės Jus išleisti. Ar laimingas dėl to, Valladares?

Aš juo nepasitikėjau. Metų metus aš išsilaikiau be vilties; nesikabinsiu pergreitai už jos dabar.

- Kodėl Jūs mane išleidžiate, generole?,- paklausiau.

- Todėl, kad Revoliucija šiuo metu išsprendžia tokius kaip Jūs, atvejus, nežiūrint to, kad atmetėte "Politinio Perauklėjimo "programą.

Tą naktį negalėjau miegoti. Aš dar bijojau, kad tokia naujiena buvo tiktai kitas politinės policijos žaidimo žingsnis. Tačiau po keletos dienų, kai aš buvau lauke , atlikdamas savo pratimus, pasirodė generolas su Pierre Charasse, Prancūzijos ambasadorium Kubai. Jis pasakė, kad prezidentas Mitterrand prašė Castro, kad mane išleistų ,ir Castro sutiko.

Dabar patikėjau, kad žaidimas pasikeitė ir paprašiau Charasse perduoti mano padėką Prancūzijos prezidentui. Tačiau, sąžinės vedamas,sutinku būti išleistas, jeigu mano šeima taip pat galės išvykti iš Kubos.

Po dviejų dienų vyresnybė atgabeno mano šeimą pasimatymui. Motina ir aš galų gale apsikabinome po daugelio metų. Mano sesuo bučiavo mane ašarodama. Tada Charasse pasakė, kad derybose tarp Prancūzijos vyriausybės ir Castro mano šeima yra taip pat įskaityta.

- Marta tavęs laukė 22 metus,- tvirtai pasakė sesuo. - Važiuok,Armando! Važiuok dabar ir būk tuo, kaip Dievas paskyrė.

Buvo dar vienas užmaskuotas grasinimas. Generolas man pasakė, kad pareina nuo manęs, ar mano šeima bus išleista. Aš nieko neatsakiau. Mano mintys skrido į Paryžių, pas Martą.

Išvykimo valanda atėjo. Automobilių vilkstinė traukė tarptautinio aerodromo Jose Marti link, kai besileidžianti saulė dažė raudonai vėlyvą popietę. Širdyje siunčiau maldas už savo draugus, pasiliekančius amžinoje naktyje Kubos politiniuose kalėjimuose.

Atminimų srovė užliejo mane. 22 metai kalėjimo. Nepavykęs bėgimas. Boitel, mirštantis bado streike, nes Castro norėjo, kad jis mirtų. Draugai, nužudyti priverstinų darbų stovyklų laukuose. Dinamitas, "Stalčių" celės, tamsybės celės. Legijonas šmėklų - šlubuojančių, nuogų, suluošintų, sužalotų - šliaužė mano mintyse.

Ir visa to vidury - apokaliptinė vizija: iš pilkų, pelenų dulkių, mušimų ir kraujo orgijos iškilo žmogus - pavidalas Tikėjimo Brolio, sunykusio nuo bado, baltais plaukais, žėrinčiomis mėlynomis akimis ir meile perpildyta širdim, keliantis rankas į nematomus dangus ir prašantis pasigailėjimo savo budeliams: "Atleisk jiems, Viešpatie, nes jie nežino, ką daro."

/ 1982 m. lapkričio mėnesį Armando Valladares motinai ir seseriai buvo leista išvykti iš Kubos. Armando Valladares dabar gyvena Madride su savo žmona ir dviem adoptuotais vaikais. Būdamas pirmininku organizacijos "European Coalition for Human Rights in Cuba", jis dirba, kad tūkstančiai politinių kalinių, dar vis tebelaikomų Fidel Castro gulage, būtų paleisti./.

/ Iš anglų kalbos vertė E.K./

"STALINAS- GARBĖ MŪSŲ DIDŽIOJI, STALINAS - MŪS KRAŠTO VELNIAVA !"

Artėjant Spalio revoliucijos sukakčiai, pagausėjo spaudoj reportažėlių iš Sovietų Sąjungos (nekalbant apie TV programas tiesiog iš Maskvos), kuriais vis bandoma giedoti liaupses Gorbačiov'ui ir jo "perestroikai". Labai dažnai užsimenama spaudoje apie Anatolijaus Rybakov'o romaną "Arbato vaikai" kaipo pavyzdį, kiek dabar palaisvėjo Sovietijoj rašytojams. Net Lietuvos spauda (Literatūra ir menas", "Pergalė") kuri, paprastai, niekad nesiskubina spausdinti dalykų, už kuriuos vėliau tektų gailėtis, šiuo kart nesusivaldė, atspasudindama dvi ištraukėles iš to Rybakov'o romano. Sunku iš jų spręsti apie romano literatūrinį lygį. Autoriaus stilius suveltas, publicistinis. Bet faktas faktu, knygoje kalbama apie Staliną ir ne taip, kaip liaudis buvo įpatusi girdėti.

Nenuostabu, kad Rybakov'o rankraštis liko užkištas į tamsiausią vietą daugiau kaip dešimtį metų. Šią vasarą buvo viena televizijos programa iš Amerikos (CBS), kurios metu buvo rododma SSSR daryti pasikalbėjimai su tenykštėm įžymenybėm. Jų tarpe buvo ir Rybakov'as. Užklaustas, kodėl jis neprašmugeliavęs savo romano "Arbato vaikai" į užsienį, autorius paaiškino, jog jis norėjęs, kad pirmoj vietoj jo raštai psiektų savo krašto žmones. Atsakymas visai protingas, prisimenant, kaip Vakarus mažai jaudina bet kokios reveliacijos, o ypatingai tos, kuriose nepagarbiai atsiliepiama apie Leniną, Staliną, Dzeržinskį ir pan... Lietuviams, patyrusiems ant savo kailio komunistinę diktatūrą ir terorą, tie dalykai atrodo kiek kitaip. Todel nužnybom "Literatūroj ir mene" (Nr. 34 ir 35, rugpjūtis, 1987) dvi trumpas ištraukas:

... "Nuo tada, kai Budiaginas grįžo iš užsienio, Stalinas nė karto jo nepriėmė, nors Ivanas Grigorjevičius galėjo pasakyti daugel, apie ką nerašoma pranešimuose ir ko, susidarius dabartinei padėčiai, negalima atidėlioti. Jis prašėsi priimamas. "Laukite, jus pakvies". Jis laukė ilgiau nei metus. Tai ne atsitiktinumas, kaip ne atsitiktinumas ir tai, kad jis nebuvo įtrauktas į naująją CK sudėtį. Pasiuntinys stambiausioje Vakarų valstybėje, jis vykdė politiką, kurią diktavo Centro Komitetas, bet turėjo teisę išsakyti Centro Komitetui savo požiūrį.

Bet su Stalinu visada sudėtinga. Ištremty jis nustojo kalbėjęs su draugu, pajuokavusiu dėl jo įpročio miegoti su kojinėmis. Sibire jis jautėsi itin nesaugus, šalo, ir todėl miegojo su kojinėmis. Buvo vata pamuštos margos šilkinės antklodės savininkas. Iš to irgi būdavo pasišaipoma. Tuos juokus Stalinas sutikdavo, lyg jais būtų pabrėžiamas jo neprisitaikymas, silpnumas. Su juo nustota juokauti. Su juo neįmanoma buvo ginčytis - jis nemokėjo taikytis. Dėl stipraus gruziniško akcento, sunkiasvorių posakių, jis nebuvo geras oratorius: polemizuojantis jis taip pat rodėsi pažeidžiamas ir jo taip pat nesinorėjo įžeisti. Neįžeisti - reiškė nepriešrarauti.

Ginčai ir nesutarimai netrukdė tremtiniams bendrauti. Vien tik Stalinas niekada nepajudindavo piršto, kad susitaikytų - idėjinis priešininkas tapdavo jo asmeniniu priešu. Jis laikė savaime suprantama, jei draugas atiduodavo jam veltinius, kurių reikėjo pačiam. Bet jis niekad nebūtų priėmęs veltinių iš to, su kuriuo vakar ginčijosi. Su savo kaprizais, įsižeidimais, slogiais nesusipratimais jis buvo nepakenčiamas. Kiti vaikščiojo medžioti, žūklauti, tik jis niekur nėjo. Sėdėjo vakarais prie lango, dirbo žibalinės šviesoj. Šitas vienišas, nesutaikomas gruzinas gūdžioj Sibiro taigoj, valstietiškoj troboj kaimo pakrašty tarp vietos žmonių, su kuriais sunkiai susigyvendavo, kėlė užuojautą. Ir draugai jam daug ką atleisdavo.

Budiaginas vienintelis kažkaip su juo suartėjo. Darbininkas vaikinas iš Motovilichos, jis pirmąsyk išvydo kaukazietį, pagailėjo šito pietiečio, nutremto į šaltą Sibirą, į sąlygas, kurių atšiaurumą ištvers ne kiekvienas rusas. Budiaginas darydavo jam paslaugų, padėjo kuo galėjo. Stalinui rodėsi, kad taip turi būti. Ivanui Grigorjevičiui čia buvo lengviau nei kitiems: jis išmanė kalvystę, šaltkalvystę, mokėjo apsieiti kirviu, galėjo pataisyti ir plūgą, ir šautuvą, mėgo žūklauti, ypač naktį, rudenį, su valties pirmagaly degančiais dervokšliais. Jis tylom klausėsi, kaip ginčijasi, svarsto, išvedžioja jo mokslingi draugai, daug skaitė, net mokėsi anglų kalbos. Daugumas mokėsi vokiečių, prancūzų, tik Stalinas kalbomis neužsiėmė. Tremtiniai duodavo Budiaginui knygų, aiškindavo. Stalinas taip pat. Jo tiesmukumas, seminariškas pomėgis samprotauti, nepajudinamai kliaujantis, kad jo supratimas - išminties viršūnė, buvo įtikinama, imponavo tada Budiaginui labiau nei kitų didelės erudicijos iškalba. Laikui bėgant, tai nustojo jam imponuoti, jis greit lavėjo ir sutiko savo kely labiau išsilavinusių ir puikesnių nei Stalinas. Bet tie aštuoneri bendros tremties mėnesiai ne tik nugulė atminty, jie nugulė ir širdy, pirmasis įsitraukimas į reikalą, tapusį gyvenimo reikalu.

Susitikinėjo jis su Stalinu ir per pilietinį karą... Kaip tik tada Stalinas pradėjo darytis svarbus asmuo. Jo valia, energija galėjo tarnauti revoliucijai; nelojalumas, grubumas, vienvaldystės siekimas buvo pakenčiami, revoliucija naudoja ir kraštutines priemones. Bet socializmo kūrimo epochoje šios ydos darėsi pavojingos. Stalinas veržėsi į visokeriopą, visišką ir nekontroliuojamą valdžią. Tai ir buvo Lenino laiško prasmė. Atsidavimą idėjai Stalinas matavo atsidavimu ne jam.

- Draugas Budiaginai, su jumis kalbės.

Paskui gerai pažįstams balsas ištarė:

- Sveikas, Ivanai!

Vadinti Staliną pavarde Ivanas Grigorjevičius neįprato, vardu - nesiryžo. Ir jis atsakė:

- Sveiki...

- Parvažiavai - neužeini, išpuikai, kelią pamiršai.

- Aš pasiruošęs. Kada?

Paskutinįkart pas Staliną Budiaginas buvo prieš dvejus metus, mėnuo iki Nadios mirties. Paskui, parvažiavęs į Sąjungą, visus reikalus tvarkė su užsienio reikalų liaudies komisaru Litvinovu; juo Stalinas pasitikėjo.

Stalino koncepcija buvo tokia, kad Tarybų Sąjungos priešininkai - tai Anglija, Prancūzija ir Japonija. Anglija žiūri į TSRS kaip į grėsmę savo kolonijinei Imperijai. Japonija - viešpatavimui Kinijoje, Prancūzija - savo įtakai Europoje. Be to, Anglija ir Japonija - pagrindinės Jungtinių Valstijų varžovės pasaulinėj rinkoj. Nugalėta Vokietija stos prieš nugalėtoją - Prancūziją.

Taigi, visos sudėtingos problemos paprastos: Anglija, Prancūzija, Japonija - iš vienos pusės, TSRS, JAV, Vokietija - iš antros. Supaprastinti sudėtingus dalykus Stalinas laikė savo didžiu talentu.

Stalino koncepcija, susidariusi dar Veimaro respublikos laikais, Ivanui Grigorjevičiui atrodė pasenusi, Stalino sugebėjimas visa suprastinti - katastrofa. Hitlerio atėjimas į valdžią keičia jėgų išsidėstymą, Vokietijos problemą daro pagrindinę.

Litvinovas, matyt, laikėsi Budiagino nuomonės, bet šito nerodė. Tikėjo, kad laikas pakeis Stalino poziciją. "Laisser passer" (tegu bus kaip bus)- pasakė jis Budiagin'ui.

Stalinas nepažino Europos, niekino partinius inteligentus - emigrantus, išpuikėlius, visažinius, nulipdytus iš to paties molio, kaip ir vakarų darbininkų lyderiai su smokingais ir frakais. Rusijoje jis gyveno pogrindyje, jį trėmė, jis bėgo, slapstėsi, o jie gyveno užsieny, saugūs, skaitinėjo, rašinėjo, darėsi žinomi. Londone, Penktajame partijos suvažiavime, jis gerai į juos įsižiūrėjo, iš arti.

Iki tol jis buvo buvęs užsieny tik Tamerforse ir Stokholme. Bet tie suvažiavimai niekaip nesidavė lyginami su Londono, kur susirinko daugiau kaip trys šimtai delegatų: bolševikų, menševikų, bundininkų, Lenkijos ir Latvijos socialdemokratų. Pirmą kartą ir vienintelį kartą Stalinas išvydo pasaulio valstybės sostinę, miestą, kokių jis nepažinojo, kapitalizmo Babiloną, buržuazinės demokratijos citadelę. Tarp nesutrikdomų žmonių, kuriuos išaugino keistos ir svetimos tradicijos, jis, nemokantis kalbos, jautėsi slegiančiai nepastebimas, o dar Stalinas pametė šaliką; balandis Londone buvo šaltas, nuėjo su Litvinovu pirkti naujo, net negalėjo išsirinkti reikiamo, šiurkšti vilna kandžiojo kaklą. Nupirko patį minkščiausią, brangų,- vistiek Stalinas kaprizijosi, sukaliojo galvą ir keikė anglus. Netoli dokų Litvinovas paėjėjo šalin, o kai sugrįžo, prie Stalino jau kibo dokininkai: gal ko paklausė, o jis neatsakė, nemokėjo kalbos. Litvinovas, žmogus narsus, kalbantis angliškai kaip senas londonietis, nuvijo dokininkus." / bus daugiau /

KULTŪRINIS PUSLAPIS

ATSIŲSTA PAMINĖTI:

LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIS . 1918-1940. JO RAIDA IR PAŽANGA. 1988 m.Torontas. 367 psl.,kietais viršeliais. Spaudai paruošė dr.Petras Lukoševičius. Išleido dr. Br.Povilaičio Knygos Leidimo Fondas. Kaina $20. Šioje dokumentiškai, kiek įmanoma, pagrįstoje knygoje atsispindi Lietuvos istorija, žiūrinti iš kito taško - žemės ūkio raidos, nes Lietuva juk iš esmės ir buvo žemės ūkio kraštas. Iš dr.Petro Lukoševičiaus patiektos autoriaus biografijos matome, kad autorius buvo nepaprastai ištverminga, darbšti ir gabi asmenybė. Mūsų išeiviškomis sąlygomis parašyti tokios apimties veikalą, reikia ir nepaprastos kantrybės bei sugebėjimų. Didelis šios knygos pliusas yra santraukinė apžvalga anglų kalboje. Knygoje randame įvairių įdomių nuotraukų, lentelių, žemėlapių . Įdomiai ir aiškiai nupasakota žemės reforma. Smagu skaityti ir augalų pavadinimų, paaiškintų lotyniškais ir angliškais terminais. Knyga atspausdinta labai rūpestingai, geru šriftu. Tai irgi nebuvo taip lengva padaryti, kuomet korektūros daromos vienoje valstybėje, o spausdinama - kitoje. Kalbą peržiūrėjo Juozas Masilionis. Šį veikalą įdomu skaityti ir ne specialistams. **b.**

Iš: LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIS:

PRATARMĖ

Kiekvieno krašto ūkis ir jo įtaka to krašto gyventojų būdui ir jų gerovei labai pirklauso nuo specifinų to krašto sąlygų. Gamtinės ir klimatinės sąlygos nustato ribas ūkinio vystymosi galimybėms. Natūralinių turtų buvimas ar kai kurių iš jų nebuvimas dažnai nustato ūkinio vystymosi tipą ir kryptį, nes, pvz., gausūs naftos ar anglies ištekliai sudaro pirmines sąlygas pramonei, ypač sunkiajai, plėstis. Tokio krašto ir gyventojų visumcs būdas tampa skirtingas nuo krašto, neturinčių natūralių turtų.

... Lietuvių, kaip ir visų kitų tautų senovės gentys, perėjusios iš klajoklinio gyvenimo į sėslųjį ūkininkavimą, augino įvairius kultūrinius augalus bei naudojosi natūralinėmis ganyklomis savo gyvuliams. Ir kai prieš keletą šimtų metų vakarų Europos kraštuose vyko vadinama industrinė revoliucija, Lietuva šia prasme negalėjo net planuoti pasekti vakarus. Priežastys aiškios: neturėjimas savo krašte nei geležies rūdos, nei anglių; nebuvimas didesnių miestų; neišvystytas susisiekimas; nepalanki politinė situacija ar tai unijoje su Lenkija, ar tai Ruisjos okupacijoje. Taigi, šio XX šimtmečio pradžioje Lietuva buvo grynai žemės ūkio kraštas, toks likęs ir visą nepriklausomos valstybės laikotarpį, tačiau su besivystančia žemės ūkio gaminių promone. Antroje šio šimtmečio pusėje krašto ūkis vis daugiau industrializuojamas, bet jau nebe lietuvių tautos pakilimo rėmuose, o Sovietų Sąjungos interesuose.

... Lietuvoje esantieji šaltiniai teisingai ir bešališkai studijai mums yra neprieinami. Vakarų pasaulio biblioteko se ar archyvuose galima rasti nemaža tokios informacijos, tačiau ji nėra centralizuota, o plačiai išmėtyta. Svarbesniųjų dalykų, iš kurių būtų galima atsekti to meto valstybei ir kultūriniam darbui vadovavusių asmenų galvojimas, siekimai ir jų motyvai, negalima dokumentaliai patikrinti, nes Vakarų pasaulyje galima surasti tik tokios informacijos nuotrupas; o tokia informacija, gal net ir patenkinama, galima būtų surasti ministerijų, įstaigų, įmonių ar įvairiausių organizacijų archyvuose, kurie yra kur nors už geležinės uždangos.

... Pagrindinės statistinės žinios apie 1918 -1940 m. laikotarpį buvo gana plačiai skelbiamos savo detaline ir suglaustine forma, tik ne visa toji medžiaga dabar vra prienama. Detalūs komentarai apie įvairias sąlygas, kurios turėjo įtakos Lietuvos žemės ūkio operacijų pasisekimui, buvo išmėtytai skelbiami įvairiuose kasdieninio pobūdžio spaudiniuose, kurie dabar yra visai neprieinami.

Informacijos spragai apie Lietuvos žemės ūkį bent dalinai užpildyti, pasiremiant daugiausia dar nepriklausomoje Lietuvoje spausdintu žodžiu, ir buvo pasiryžta tam tikrą kiekį tos medžiagos, sutrauktos į atskirą knygą, pateikti lietuviškajai visuomenei naudotis, susipažinti bei prisiminti. Atsiradus reikalui, susinteresuotieji čia galės rasti nemaža sukauptų žinių į vieną vietą. Tikiu, kad šios knygos turinys ne vienam galės būti naudingas.

Pateikta šiek tiek medžiagos ir apie Lietuvos žemės ūkį laikotarpiui iki Pirmojo pasaulinio karo, bet pagrindinis dėmesio centras buvo skirtas nepriklausomos valstybes laikams, juoba, kad ir medžiagos šiam laikotarpiui yra daugiau. Detalinės statistinės medžiagos šiame darbe pateikta nedaug, ribojantis šios knygos apimtimi.

... Šios knygos pradžioje, be antrųjų žinių apie Lietuvą, kondensuotai apžvelgta jos dirvožemiai, klimatinės sąlygos, gyventojų judėjimas, įskaitant ir emigraciją, ir trumpas istorinių įvykių aprašymas.

Toliau paliesta žemės valdymo santykiai Lietuvoje. Pirmiausia aptarta tie santykiai senovėje, toliau Žygimanto Augusto valakų reforma, baudžiavos panaikinimas. Kiek daugiau aspsistota ties 1922 metų žemės reforma, aptariant šiek tiek to meto Lietuvoje beišryškėjančias politines sroves, jų motyvus žemės reformos atžvilgiu, žemės nusavinimo moralumo klausimą ir žemės reformos įstatymo svarstymą Lietuvos Steigiamajame Seime. Toliau aptarta pats Žemės reformos įstatymas, jo vykdymas ir įvykdytos žemės reformos vertinimas.

Skyrius apie įvairius laukų ūkio aspektus išėjo platesnis už kitus, nes ir statistinė medžiaga Lietuvoje tam reikalui buvo plačiau renkama, ir Lietuvos Statistikos biuro leidiniuose daugiau tos medžiagos buvo spausdinama. Daugumas šių leidinių yra nesunkiai prieinami ir Šiaurinės Amerikos bibliotekose be lietuviškosiose institucijose. Nenustabu, kad Lietuvos Statistikos biuras (CSB) daugiau dėmesio kreipė į laukų ūkį, ypač į tos srities gamybinių rezultatų rinkimą ir skelbimą, nes jau nuo senų laikų iki gerokai po I-jo pas. karo Lietuvos ūkis buvo tik grūdų ūkis, o kitos ūkinio aktyvumo sritys buvo tik atraeilės reikšmės. Tuo būdu LSB buvo tik prisitaikęs prie to meto esamosios padėties. Tiesa, tada buvo renkama ne visa medžiaga, kuri būtų galėjusi pilniau nušviesti žemės ūkio būklę, bet tik tokia medžiaga, kuri buvo galima išreikšti svorio, ploto ar kitokiais matais, ir tik tai, ką ūkininkai-korespondentai, dažnai nebūdami aukštai kvalifikuoti žmonės, galėjo patikimai pranešti. Žinios apie dirvų trešimą, dirbimą ir kitokios buvo paliekamos specialistams.

Laukų ūkio skyriuje bandyta pateikti medžiagos apie bendruosius klausimus, kaip dirvų trešimą, sėklą, mašinas dirvų nusausinimą ir drenažą, ariamos žemės plotus, dirvų kokybes pasiskirstymą įvairiose krašto srityse pagal rūšis, selekciją ir lauko bandymus. Taip pat aptarta krašte auginami kultūriniai augalai bei jų produkcija.

Iš gyvulių ūkio srities parinkta statistinė medžiaga apie gyvulių inventorių, jų produkciją ir gyvulių ūkio produktų realizavimą.

Didžiosios žemės ūkio institucijos ir organizacijos taip pat atskirai aptartos. Čia svarstoma visokio tipo susijungimai, kaip privatiniai, taip pat ir kooperatyvai, bei akcinės bendrovės. Nesiimta jas visas analizuoti, o tik tas, kurios savo veiklos apimtimi pasiektais rezultatais buvo svarbios krašto ūkiui. Aptartas ir žemės ūkio produktų eksportas.

Šiek tiek paliesta ir įvairios Lietuvos žemės ūkiui svarbios sritys, kaip socialinė apsauga, žemės ūkio švietimas.

Pateikti šios kygos rėmuose pilną visų žemės ūkį liečiančių problemų diskusiją buvo neįmanoma, todėl plačiau paliestos tik tam tikros temos, kurios autoriui atrodė šio tipo apybraižai svarbesnės. Rašinyje buvo stengiamasi laikytis kiek galima toliau nuo to laiko politinės įtakos, o bazuotis neutralių skaitlinių kalba, kur tai buvo galima. Nenusikalstant istoriniams faktams, kontroversiniai klausimai stengtasi tik paminėti, giliau jų negvildenant.

Medžiagą šiai knygai renkant, padėjo ne viena įstaiga ir daug pavienių asmenų. Pasaulio Lietuvių Archyvas Čikagoje ir ALKOS muziejus, Thompson, Conn., leido ir pagelbėjo naudotis jų turima medžiaga. Dr. Vladas Bublys Detroite ir dr. Alfonsas Vazalinskas Montrealyje leido pasinaudoti jų disertacijų rankraščiais. Taip pat savo diplominio darbo rankraščiais leido pasinaudoti dipl. agr. Kosatas Andruškevičius ir dr. Petras P. Lukoševičius, Montrealyje. Dr. A. Valiuškis atsiunte savo disertacijos spausdintą kopiją. Faustina ir Mečys Mackevičiai Čikagoje leido pasinaudoti jų gausia archyvine medžiaga. Dr. Vincas Maciūnas parūpino nemaža reikiamos medžiagos iš Filadelfijos universiteto bibliotekos, o Vladas Jackūnas-iš Kongreso bibliotekos, Washington, D.C. Be to, Ona ir Domas Šiurnos prisidėjo renkant iliustracinę medžiagą. Visiems, kuo nors prisidėjusiems medžiagą renkant, autorius savo ir knygos skaitytojų vardu nuoširdžiai dėkoja.

... Knygos raankraštį skaitė, vertino, darė sugestijų ir tuo prisidėjo prie knygos pagerinimo kolegos agronomai Žemes Ūkio akdemijos auklėtiniai dr. Vladas Bublys, dipl. agr. Jonas Pupininkas ir dr. Alfonsas Vazalinskas. Jiems autorius savo ir knygos skaitytojų vardu nuoširdžiai dėkoja.

Dainavos Sūnus

LIETUVA MANO ATSIMINIMŲ MIGLOSE

2. / tęsinys /

Šios visos aukštumėlės-kalvos, kurių aplink tėviškės laukus buvo apie keturios, dabar gražiai medžiais apaugusios, vis dar byloja praeiviui, jog čia buvo kadaise žmonių gyvenvietės, krykštavo maži vaikai, tyliais vasaros vakarais skambėdavo šaunios mūsų sutartinės. Dabar viskas tylu, ramu. Nutilo jos praeito karo audroms mus į visas pasaulio šalis išblaškius. Visiškai ir galutinai viskas nutilo po žiaurių ir neapsakomai tragiškų pokario partizaninių kovų, kurios šiose apylinkėse tęsėsi ilgai ir nuožmiai. Okupaciniams organams galutinai palaužus lietuvių pogrindžio ginkluotą pasipriešinimą ir po to vykusius brutalius ištisų šeimų išvežimus į tolimą ir šiurpų Sibirą, iš kurio daugelis išvežtųjų nebegrįžo,palikę ten amžiams savo kaulelius, prasidėjo paskutinė ir galutinė fazė - mūsų sodybų visiškas sunaikinimas...

SUVALKIJOS PILIAKALNIAI

Kitas gana įdomus mano gimtinės aspektas, tai nuo senų senovės mano tėviškės ir kitose Suvalkijos apylinkėse laimingai išlikę ir visokias naujųjų laikų negandas pergyvenę piliakalniai. Tai tikrai brangus ir neįkainojamas mano tėviškės, Suvalkijos ir visos Lietuvos istorinis ir archeologinis palikimas. O tų piliakalnių čia esti apsčiai. Mano gimtajame kaime vis dar tebestovi aukštas kalnas, ant kurio augo stambus aukštas ąžuolas. Jame plevėsuodavo Lietuvos trispalvė įvairių kaimo jaunimo parengimų atvejais. Tas kalnas neatrodė buvęs natūralus, daugiau gal žmonių supiltas, nes jo šlaitai buvo iš visų pusių gana statūs. Tai rodė čia buvus mūsų senolių gynybinę vietą. Čia būdavo dažnai ruošiamos gegužinės.

O tų piliakalnių mano gimtinės apylinkėse taipgi yra nemaža. Vis dar tebestovi gražus ir tipiškai supiltas pailgos formos VARNUPIŲ piliakalnis. Jis buvo supiltas kaip tik į šiaurę nuo Daukšių-Liudvinavo vieškelio, Amalviškių pelkių pakraštyje. Matomai, jis buvo mūsų protėvių supiltas kaipo priebėga nuo antpuolių kryžiuočių, kurie šiuo ruožu traukdavo įvairiais atvejais prieš lietuvių pilis, išstatytas rytiniuose Nemuno krantuose. Šie piliakalniai buvo supilti reguliariais atstumais, taip kad kokio nors priešo pasirodymo atveju, šiose apylinkėse jie tarnaudavo kaipo signalizacijos punktai. Nuo jų viršūnių aukštai į dangų kildavo pavojaus dūmai, pranešdami tolimesniems kraštiečiams, jog yra įsiveržusios priešų gaujos ir duodavo gynybinėms pilims laiko pasiruošti priešo sutikimui ar tai kovos lauke, ar gynėjams jau pilyse užsidarius.

Šių piliakalnių grandinės buvo išstatytos skersai visą Suvalkiją serijomis, maždaug vakarų-rytų ašimi. Labai įdomus faktas, kad šie piliakalniai ir kai kurios mano gimtinės apylinkės yra minimi **Vinco Pietario** istoriniame romane **ALGIMANTAS.** Taigi, šios apylinkės, vietovės, jų vardai labai didingai figūruoja **Vinco Krėvės** raštuose, **Vinco Pietario** romanuose ir šiaip tautos padavimuose.

Kitas gana svarbus faktas, jog maždaug ties Pūnia, per Nemuną persikelia į Suvalkiją Rytų Lietuvos dzūkų tarmė. Kapsų ir dzūkų tarmės ribojasi linija maždaug nuo Nemuno į vakarus pro Kriokalaukį, Riečius, Simną, Krosną, Lazdijus ir Sangrūdą, nuvingiuoja į dabartinį Suvalkų Trikampį. Taigi, mano Daukšių parapijos rytų pietinis kraštas su Žuvinto paliomis ir Žaliąja Giria ir yra ta skiriamoji riba tarp šių dviejų Lietuvos tarmių.

Nemažai gana pasižymėjusių žmonių kilo iš šių apylinkių. Iš Plynių kaimo kilo pagarsėjusi Brizgių šeima su vyskupu Vincentu priekyje. Labai pagarsėjusios yra dviejų Žiugždų pavardės iš Varnių kaimo. Vienas yra lietuvių kalbos, kitas Lietuvos istorijos žinovas. Abu yra parašę knygų savo mokslo srityje. Kitas, pagarsėjęs muzikas, iš Padovinio km.,visai neseniai Čikagoje miręs muzikas Juozas Kreivėnas. Drauge su prof.J.Žilevičium jis sutvarkė lietuvių muzikos archyvą Čikagoje.

PIRMI PLATESNIEJI AKIRAČIAI

Mano įdomesnis gyvenimas prasidėjo su pradžios mokykla, kuri buvo pas vieną stambų ūkininką Anziulį, sekančiame Bevardiškių kaime, maždaug už 1 km.tiesia linija keliaujant. Penkis pavasarius ir keturias žiemas teko vaikštinėti į tą mokyklėlę. Per lietus, purvus, šalčius ir sniegus klampodavome tiesiog lauku, ežiomis ar pievomis, kai jos pradžiūdavo ir pražydėdavo visokiomis gėlytėmis. Kartais, kai balos užšaldavo, namuose pasigaminę kokias medines pačiūžas, kaukšėdavome ledais per upelius, balas ir griovius. O kokie neužmirštamai puikūs atrodydavo pamiškių krūmai ir medžiai šaltą, saulėtą rytą po nakties šerkšnu, kaip pasakų pasaulyje! Blizgėdavo ir žėrėdavo visokiais brilijantais.

Prie mokyklos kas žiemą būdavo įtaisoma kartis prie stulpo vidury užšalusios balaitės. Tuomet prie tos karties ilgojo galo buvo prikabinamos rogutės. Pora vaikų įsėsdavo į jas, o kiti prie trumpojo galo, kiek įkabindami,sukdavo jas ratu apie stulpą. Tai būdavo mūsų pačių darbo karuselė. Labai dažnai centrifūginė jėga važiuotojus tiesiog iš rogučių išmesdavo - tai būdavo visiems didžiausio juoko...

Vasaromis, po mokyklų užbaigos, tekdavo vis dar grįžti prie jau taip įkyrėjusio gyvulių ganymo. Kartais pasitaikydavo nepaprasta laimė nuvažiuoti su dvikinkiu fajetonu sekmadieniais, o ypač per atlaidus į savąją Daukšių bažnytėlę, o kartais ir į kaimyninę Liudvinavo parapiją. Mūsiškė Daukšių bažnytėlė buvo mūrinė, su gražiu barokiniu bokštu ir labai viduje puošni trimis auksu žėrinčiais altoriais. Aukšti, apvalūs skliautai rodos į dangų siekė. Kitame gale aukštai blizgėdavo tarsi milžiniški sidabriniai dantys, vargonų vamzdžiai. O kai jie užgrodavo ir choras užgiedodavo, aš ir stovėdavau atbulai atsisukęs, kol kas nors už rankos pačiupęs atgal atsukdavo.

Liudvinavo miestelio bažnyčia jau buvo žymiai prastesnė. Tai buvo tik paprasto didžiulio kluono tipo medinis pastatas. O buvo kadaise, prieš I-ąjį Didįjį Karą puiki mūrinė šventovė su 2 bokštais, bet laike aršių mūšių tarp caro ir kaizerio armijų, vokiečių storosios "Bertos" ją padegė ir mūrinius bokštus nukirto. Po karo parapijiečiai bažnyčios griuvėsių atstatyti neįstengė, tai taip ir pasiliko laikinoji stovėti iki šiol. Klebonas jau buvo plytų ir kitos medžiagos į šventorių naujai mūrinei šventovei statyti suvežęs, bet, užėjusi pirmoji sovietų rusų okupacija visus planus sujaukė. Tik šventorius su aukštom mūrinėm sienom ir kampuose įrengtomis koplytėlėmis priminė, jog čia šventos vietos esama.

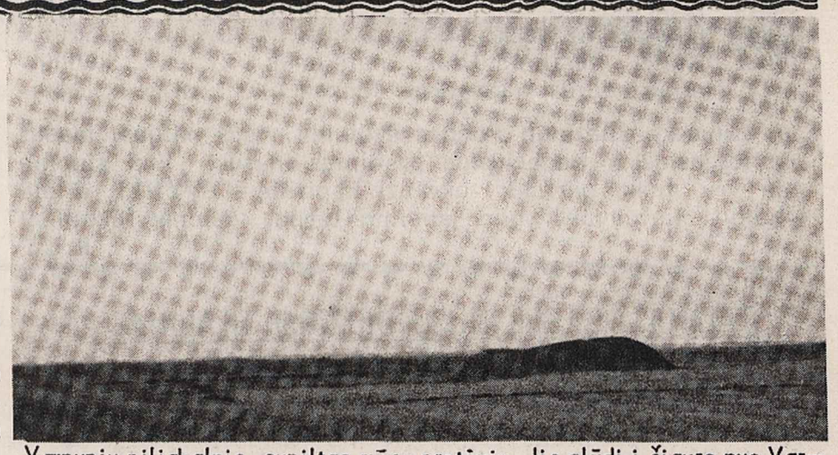

Varnupių piliakalnis, supiltas mūsų protėvių. Jis glūdi į šiaurę nuo Varnupės kaimo vieškelio, žemoje, pelkėtoje vietoje, sunkiai prieinamas priešui. Už jo tyvuliuoja Amalviškių palių masyvai. Piliakalnis yra apie keturių aukštų namo didumo.

Kartais, jau būnant 2-ame ar 3-iame mokyklos skyriuje, tėvelis pasiimdavo mane kur nors į malūną nuvažiuoti. Vieną kartą jis nutarė važiuoti ,berods, į Simną. Ten buvo puikus motorinis malūnas su pikliavojimo mašinomis kvietiniams miltams malti. Simno miestelis randasi kaip tik anapus Žaliosios Girios. Tiesiausias kelias buvo važiuoti skersai tų girių masyvą labai prastu keliu, "graužtkeliu" vadinamu. Mat, jis buvo iškirstas I-ojo D.Karo metu rusų kariuomenės ir išgrįstas nukirstųjų medžių rąstais, ypač neišbrendamų raistų vietose. Vasaros metu, kai raistai pradžiūdavo, kelias būdavo pravažiuojamas. Taigi, mes šiuo keliu ir išvažiavome. Kelias apie 7 km. per girios tankynes. Man, 10-ties metų vaikui, dar prisiklausius žiemos vakarais visokiausių vyrų pasakojimų apie girioje gyvenančius plėšikus, vaiduoklius, vilkų gaujas, kelionė per šią paslaptingą girią buvo labai nejauki. Didžiulės, skarotos eglės dangų remia. Visokiausi žvėreliai jomis šokinėja. O jau paukštelių gausybė. Skraido jie dideli ir maži, nieko nebodami. Ir tas jų giedojimas - lyg koks didžiulis choras trauktų.

Laimingai pervažiavome šią didžiąją girią. Anapus - jau puikus plentas. Mes greitai nudardėjome iki Simno, susimalėme be ilgo laukimo, ir atgal, nes norėjome girią dar dienos šviesoje pervažiuoti. Anoj pusėj girių,- jau dzūkų kraštas. Labai gražios aukštos vietovės. Pakeliui į Simną ir atgal teko apvažiuoti tas garsiąsias Žuvinto palias su mėlynuojančiu ežeru viduryje. Iš tų aukštumų reginys buvo tikrai nepaprastas.

Parvažiavome be jokių ypatingų nuotykių. Tačiau, aš jau buvau savo akiratį gerokai praplėtęs.

Keturmetę mokyklą baigiau 1937 m.pavasarį. Baigiamuosius egzaminus praėjau kuo puikiausiai. Taigi, šie metai labai reikšmingi ne tik man, bet ir visai Lietuvai. Mat, tą vasarą Rygoje Lietuva tapo pirmą kartą Europos krepšinio čempione.

IŠ PADANGĖS MIELOS

(IŠ SPAUDOS OKUPUOTOJE LIETUVOJE IR IŠEIVIJOJE)

Priešvelykinis turgaus vaizdas Klaipėdoje. Pavasaris Lietuvoje ateidavo anksti. Jei kartais būdavo ir kiek šaltokas, bet sausas, saulėtas, sniego nedaug. Ši nuotrauka daryta apie 1935 m. Ūkininkės dar šiltokai apsirengusios siūlo miestelėnams šviežių maisto produktų - kiaušinių, šviežiai suplaktos grietinės, sviesto ir prasikalusių gluosnio šakelių pumpurų- "kačiukų".

KASDIENINIAI VARGAI

Vilniečio V. Žukausko laiškas buvo atspausdintas "Tiesoje", kuriame jis duoda praktiškų patarimų, kaip pagerinti gyvenimo sąlygas. Jis neprašo naujo buto savo šeimai, tik atkreipia dėmesį, kad už virtuvės yra 6 kvadratinių metrų šildomas kambarėlis su langu, grindimis, kuriame kiemsargis laiko savo šluotas. Taip pat paaiškėjo, kad toje pačioje gatvėje yra keletas tokių butų. Kiekviename jų yra po gerai įrengtą kambarėlį, paverstą žinybų sandėliu. Laiško autorius sako, kad tie kambarėliai gerai įrengti, o žymimi kaip negyvenami plotai ir tai atrodo, kaip per didelė prabanga.

Kiti skaitytojai, atsiliepdami į tą laišką, pritarė V.Žukauskų šeimos prašymui tą šluotkambarį perduoti jiems.

Paskutiniu metu redakcija gavo daug laiškų, kuriuose nurodoma, kad dažnai geri gyvenamieji kambariai paversti įmonių ar įstaigų sandėliais, o šalia ankštuose butuose gyvena šeimos su vaikais.

Bent galima viešai duoti protingesnių sugestijų...

****

Simonas DAUKANTAS lietuvių kultūros dirvoje išvarė itin plačią vagą. Jis buvo ir liaudies švietėjas, ir literatas, ir istorikas, ir tautos kultūros paminklų rinkėjas. Ne eiliniai jo nuopelnai ir lietuvių folkloristikai. Jis paskelbė trečią (po L.Rėzos ir S.Stanevičiaus/ lietuvių liaudies dainų knygą, jo rankraštiniame palikime išsaugota apie 650 tradicinių lietuvių liaudies dainų, daug autorinės poezijos, 92 pasakojamosios tautosakos kūriniai apie 1250 patarlių ir priežodžių, 88 mįsles. Nemažai tekstų - pirmieji žinomi tradicinio lietuvių folkloro pavyzdžiai, ypač reikšmingi tautosakos raidai, jos santykiui su tikrove pažinti. /"Žemaičių Tautosaka" I t./

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ !

Iki šiol šis fondas išleido per 350,000 dolerių lietuviškai kultūrai, menui, švietimui paremti. Pagrindinis Fondo kapitalas yra neliečiamas, tiktai palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai įvairiose srityse.

Sudarydami testamentus, bent dalį turto palikime KANADOS LIETUVIŲ FONDUI (Lithuanian-Canadian Foundation).

Tapkime šio fondo nariais ir aukokime jam! Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

Testamentines ir kitas aukas siųsti:
Lithuanian-Canadian Foundation, 1573 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A6

Šio Fondo šūkis: **"Kapitalas Lietuvai, palūkanos lietuvybei išeivijoje!"**

A.A. CENTRINĖS:
Montreal: 376-9230
Ottawa: 523-9977
Toronto: 489-3693
Hamilton: 522-8392

London: 438-1122
Windsor: 252-3842
Calgary: 287-2712
Winnipeg: 233-3501
Sudbury: 674-6217

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS.
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

Ateik į lietuvių A.A.(Alcoholic Anonymous) grupės susirinkimą. Susirenkame kiekvieną trečiadienį, 7722 George St. La Salle, Que. 8 val. vakare.

ARBA SKAMBINK MUMS:

Juozui S.: 631-6834 (namų); Henrikui N.: 366-7770
Dainiui L.: 768-9606; Jonui R.: 337-8637

KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR VAIKAIČIAIS VIENA GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVIŠKAI !

• Praėjusiais metais Lietuvoje kilo daugiau kaip 3 tūkstančiai šeši šimtai gaisrų. Nuostolių padaryta daugiau kaip už 3½ mil. rublių. Gaisruose žuvo 71 žmogus. Sudegė 395 gyvuliai ir 973 įvairūs pastatai.

PATVINO NEMUNAS VIDURŽIEMĮ

Vietos spaudoje rašo, kad naujųjų metų išvakarėse buvo pakilęs vandens lygis Nemuno atšakose, Jūroje, Minijoje. Išsiveržusios upės ėmė semti kai kurių žemupyje išsidėsčiusių ūkių laukus.

Labiausiai apsemtos buvo Nemuno valstybinio žirgyno, Juknaičių eksperimentinio ūkio, Rusnės, Kintų, J.Čiulados žuvininkystės ūkių žemės. Bendrai užtvino apie 10.000 hektarų plotas.

• 1987 m. Lietuvoje buvo užregistruoti 378.044 privatūs lengvieji automobiliai. Tūkstančiui gyventojų tenka maždaug 104 automobiliai.

Sovietų Sąjungoje pagal statistiką daugiausiai automobilių turi Estija, antroje vietoje - Lietuva, po to Latvija ir ketvirtoje vietoje - Gruzija.

KRENI VEIDRODŽIAI

Dadža zīm. LA.

• Įpykęs nuomininkas skundžiasi šeimininkui:

- Stogas kiauras, 2 langai išmušti ir lietus baigia apsemti grindis. Kiek ilgai turėsiu visa tai pakęsti?

- Iš kur aš galiu žinoti? Aš nesu oro pranešinėtojas, - atšovė šeimininkas.

• Bažnytkaimyje klebonas ir žydas dažnai susitinka. Klebono vis pakalbinamas, žydas įsitikino, kad reikia per sikrikštyti.

Susitikęs vėl kleboną , sako žydelis:

- Gerai, persikrikštysiu, bet kaip tą padaryti?

- Reikia išmokti poterius ir laikytis pasninkų penktadieniais,- atsakė nudžiugęs klebonas.

Pasiruošus, klebonas atliko ceremoniją ir su dideliu krapylu pašlakstė 3 kartus, sakydamas: "Katalikas, katalikas, katalikas".

Po kiek laiko, penktadienį, klebonas pravažiuoja pro žydelio namus. Iš ten trenkia verdamos mėsos kvapas. Klabonas susidomėjo ir užėjęs į vidų, klausia:

- Ar nežinai, kad šiandien penktadienis? Pasninko diena, o tu čia mėsą šutini.

- Aš pašlakščiau tris kart ir pasakiau :Žuvis, žuvis, žuvis." - ir užkaičiau puodą. -pasiaiškino.

• - Daktare, kaip jums atrodo, ar aš galiu sulaukti šimto metų?

- Ar tamsta rūkai, geri degtinę?
- Niekad to nedariau.
- Ar mėgsti sporto mašinas, gražias moteris?
- Tikrai ne!
- Tai kodėl nori taip ilgai gyventi?

* * *

• Kandidatui baigiant rinkiminę kalbą, iš salės pasigirdo triukšmadario balsas:

- Tu vėjo maiše, už tave nebalsuočiau, jei būtum ir pats šv. Petras.

- Jei būčiau šv. Petras, tu negalėtum už mane balsuoti, nes negyventum mano apylinkėje, - atšovė kandidatas.

LIETUVIŲ PADAVIMAI

KROKŲ LANKA

Apie 1750 metus, Žemaičiuose kažkokio ežero vandeniui į orą pasikėlus, atsiradęs labai juodas debesis. Jis kabojo vienoje vietoje beveik dvi savaites. Paskui, lūždamas ir kriokdamas, vis išgąstingesnis pasidarydamas, jis prie Minijos ties Krokų lanka atošė. Čia gyvenantieji žmonės girdėję kelis kartus lyg iš lankos, lyg iš debesies šaukiant:

- Nugraukit savo trobas ir traukit iš čia šalin, nes ta lanka turi į ežerą pavirsti!

Išsigandusieji to balso žmonės su visu labu šalin paskubo. Viena moteriškė, duoną pakept besirengdama, pečšluostės išbėgusi, prieš nesiliaujantį debesies ūžimą apmaudinga, tarė:

- Kriokit, kriokit, Krokų lankelės!

Taip buvo to debesies vardas atmintas. Debesis plyšdamas tą moterį ir kitus su visa lanka aptvino. Taip ir šiandien didelis Krokų ežeras tyvuliuoja.

* * *

Lankoje, kurios vietoje dabar yra ežeras, žmonės grėbė šieną. Staiga pasigirdo baisus riaumojimas. Iš miško iššoko didelis baisus jautis ir pasileido bėgti šuoliais aplink lanką. Niekas to jaučio nebuvo matęs, niekas negalėjo jo sugauti. Jautis begiojo tris dienas ir tris naktis. Paskui po žmonių kojomis kaip perkūnas sugriaudė, lanka ėmė linguoti, vietomis išsiverže vanduo. Žmonės išsigandę bėgo į aukštumą ir žiūrėjo, kaip lanką užliejo vanduo. Dar kartą atėjo juodasis jautis, jis virto kiaule ir kūliais nusirito į vandenį.

DUSIOS EŽERAS

Naktigoniai gane arklius ir nakvojo toj vietoj, kur dabar Dusia. Tai, sako, buvo pieva - vienoj pusėj miškas ir kitoj pusėj miškas. Naktigoniai pamatė, kad toks gražus kamuolys - baltas, sidabrinis - ribuoja. Kai tas kamuolys nuribavo klonin, pasiliejo ežeras. Naktigoniai susiėmė arklius ir parjojo namo. Rytojaus dieną jie vėl veda arklius - ogi nėr jau tų pievų! Tiktai vanduo kaip marios! Jie parjoję sako:

- Jau užėjęs vanduo.

Ir dabar Dusia kas metai pradeda šėlt. Dejuoja. Ir vadina už tai Dusia, kad dejuoja. Kai Dusia susilies su Daugų ežeru, nebedūsaus.

* * *

Toje vietoje, kur dabar Dusia, buvo didelis dvaras. Ponas buvo labai piktas, kankino žmones. Tą poną rado po nakties uždusintą. Kai poną laidojo, nuskendo visas dvaras, pasidarė ežeras. Jį vadina Dusia, nes poną uždusino.

* * *

Kur dabar Dusios ežeras, buvo seniau tik mažas upeliukas. Tenai kartą skalbė mergina baltinius, o senutė sėdėjo ant liepto. Senutė pasakė merginai:

- Ko tu taip uždusai, kaip dusia?

Kai tik taip pasakė, pradėjo verstis vanduo. Mergina nuskendo. Vanduo vertėsi šešias dienas, pasidarė Dusios ežeras.

CFMB LIETUVIŠKA RADIJO PROGRAMA

RADIO 1410 MONTREAL

KIEKVIENĄ ANTRADIENĮ NUO 11:30- 12 val. nakties

Programos vedėjas : LIUDAS STANKEVIČIUS

1053 Albanel Cr. Duvernay, Laval, P.Q. H7G 4K7

Tel.: 669-8834

LIETUVA LAUKIA LAISVĖS.
REMK IR AUKOK TAUTOS FONDUI!

JŪSŲ AUKA TAUTOS FONDUI GARSINA LIETUVOS LAISVĖS BYLĄ LAISVAJAME PASAULYJE. ŠEŠIOMIS KALBOMIS ELTOS IR RADIJO ŽINIOS NESULAIKOMAI SKLEIDŽIA INFORMACIJAS ĮVAIRIUOSE KRAŠTUOSE APIE LIETUVOS LAISVĖS KOVĄ IR JĄ SKATINA.

REMKIME TAUTOS FONDĄ

aukomis, darbais, palikimais. Kiekvienas paaukotas centas artina Lietuvai laisvės aušrą.

Aukas arba palikimus siųskime Tautos Fondui:
TAUTOS FONDO ATSTOVYBĖ KANADOJE,
18 Norwich Rd., Stoney Creek, Ont. L8E 1Z6

TAUTOS FONDO APYLINKIŲ ATSTOVYBĖS:
Montrealio -1500 De Sève Str., H4E 2A7
Toronto - 53 Armadale Ave., M6S 3W9
Delhi-Tillsonburg - 39 Parkwood Drive,N46 2B7

TAUTOS FONDO APYLINKIŲ ĮGALIOTINIAI
Calgary - 823-21 Ave., S.E.Calgary,Alta,U2G 1M9
St.Catharines -12 Baker Drive, L2N 2V8
Edmonton - 16532-103 Str., T5X 2H4
Kitchener - 66 Aberden Rd., N2M 2Y6
London - 54 Hydro Str., N6Z 2H4
Oakville - 421 St.Augustine Drive, L6K 3G1
Thunder Bay - 75. 510 W. Victoria Ave.,P7G 1H1
Roadney - R.R.3 West Lorne, N0L 2P0
Sault SteMarie - 106 Woodward Ave., P6A 3T7
Sudbury - 246, College Str., P3C 4VS
Vancouver - 367 West, 7th Ave., V5Y 1M2
Wasaga-Steiner - 449 Box 6RR4, L0L 2P0
Welland - 174 Cambrose Ave.,L3B 1K5
Windsor - 3025 Longfellow Ave., N9E 2L4
Winnipeg - 58 Summerfields Way, R2G 2B3.

toronto

APIE SLAUGOS NAMUS

/ tęsinys /

SLAUGOS NAMAI pareikalaus stiprios finansinės paramos. Apskaičiuojame, kad statybos išlaidos sieks iki 5 mil.dolerių. Vidaus įrengimai ir baldai dar 500.000 dolerių. Provincinės valdžios parama įgalins mus išlaikyti skolą 3.5 mil.dol. sumoje. Nežiūrint to, mums reikės sukelti 2 milijonų sumą.

Toronto Lietuvių Namai sutiko prisidėti su 1 mil. dolerių, kad statyba galėtų prasidėti 1988 metais. Mums jūsų parama d a b a r yra labai reikalinga. Už kiekvieną gaunamą dolerį Lietuvių Namai prisidės savo doleriu, kol bus pasiektas 1.000.000 dolerių maksimumas.

Suprantama, kad mūsų bendruomenė yra konservatyvi, ir tik kuomet pirmosios plytos bus pradėtos dėti, tas konservatyvumas pranyks. Deja, Slaugos Namai negali laukti. Lietuvių Namai patvirtino sekantį planą, kad padrąsintų visuomenę aukoti šiam vertingam projektui.

ASMENYS, kurie paaukos LIETUVIŲ SLAUGOS NAMŲ PROJEKTUI, turės DVI GALIMYBES, kurios čia paaiškinamos:

1. Duoti **tiesioginę auką,** už kurią **Labdaros fondas išduos pakvitavimą dėl pajamų mokesčio nuolaidos.**

2. Auka bus įnešta į **globos /trust/ fondo sąskaitą** PARAMOS kooperatyve, **iš kurios nebus galima pinigų išimti. Jei statyba neprasidės iki 1990 gruodžio 31 d.,** visos aukos, **įskaitant procentus,** bus **jums sugrąžintos.** Jei statyba prasidės prieš šią datą, tada visos aukos **bus pervestos į Labdaros fondą ir išduoti aukų kvitai dėl valstybinių pajamų mokesčių.**

Kol aukos bus globos/trust/ sąskaitoje, jos bus PARAMOS atsakomybėje ir Lietuvių Namų valdyba neturės teisės tų pinigų išimti.

Šiam reikalui yra atidarytos dvi sąskaitos: PARAMOJE Nr.**8711,** PRISIKĖLIMO Parapijos kredito kooperatyve sąsk.Nr. **155-332.17,** į kurias rėmėjai galės tiesioginiai įnešti savo aukas.

Padėkite sukurti vertingus namus mūsų vyresniųjų gerbūviui. Mūsų seneliai, tėvai ir kai kurie iš mūsų galės be rūpesčių sutikti paskutines saulėlydžio dienas ir nebus uždaryti kokioj nors svetimoj institucijoj. Lietuvių Namai per SLAUGOS NAMŲ planavimo komitetą yra įsipareigoję rūpintis šia globos institucija. Mūsų profesionalai: daktarai, advokatai, gailestingosios seserys ir administratoriai daro visa, kas galima, kad užtikrintų pasisekimą. Tačiau be jūsų moralinės ir kartu finansinės paramos mes negalėsime šio projekto įvykdyti. Savo aukomis užtikrinsit tautiečiams reikalingą patarnavimą.

Toronto Lietuvių Namų Valdyba

Lietuvių Namų Žinios

• LN per ATVELYKĮ rengia šaunų VELYKŲ STALĄ Karaliaus Mindaugo menėje.

Pradžia 1 val.p.p, balandžio mėn.10 d. Stalai numeruoti. Bilietus galima gauti LN popietėse sekmadieniais ir LN raštinėje tel:**532-3311.**

Meninėje programoje pasirodys "Sutartinė", Hamiltono kanklininkės ir Velykų Senelė.

Velykinis stalas bus gausus kumpiais, žąsimis, kalakutais, paršiukais, pyragais, margučiais. Atsigaivinti bus galima vynu ir kitais lengvais gėrimais.

LN ir LN MOterų Būrelis kviečia tautiečius gausiai atsilankyti.

• LIETUVIŲ SLAUGOS NAMAMS aukojo: a.a. Liudo CIPLIJAUSKO atminimui Viktorija Daugelavičienė $150. Šiuo metu fonde yra $14,880.63.

Aukos priimamos PARAMOJE sąsk. **8711** ir PRISIKĖLIMO Kooperatyve sąsk. **155-332.17.**

• LN paliktas tamsiai rudos spalvos odinis apsiaustas ir pilkos spalvos švarkas su Toronto choro VARPAS ženkleliu. Skambinti **T.Stanuliui 532-3311. T.S.**

BALTŲ KARO VETERANŲ LYGOS 10-ČIO MINĖJIMĖ

Šiais metais suėjo 10-metis nuo BALTIC VETERANS LYGUE IN CANADA įsteigimo. Ji išsirutuliojo iš anksčiau buvusios siauresnės apimties "Baltic Veterans Corps in Toronto".

1978 m.kovo mėn. 4 d. Toronte, Prisikėlimo Parapijos parodų salėje įvyko pirmasis B.V.L.atstovų suvažiavimas, kuriame dalyvavo 42 atstovai. Pirmąją Lygos valdybą sudarė: St. Jokubaitis -pirm., A.Jurs, O.Levins, A.Tooming, E.Ozals ir A.Ruzgys.

B.V.Lygą sudaro Kanadoje esančių estų,latvių ir lietuvių karinių organizacijų atstovai. Pagrindą sudaro lietuviai šauliai ir Ramovėnai. Lygos jau kelintai kadencijai sėkmingai vadovauja St.J o k u b a i t i s. Lyga, kaipo tokia, yra vienintelė iš daugelio esančių etninių grupių Kanadoje, puoselėjanti savo karines tradicijas ir todėl Kanados karinė vadovybe, parlamentarai bei vietos politikai yra atkreipę išskirtiną dėmesį ir Lygos metiniuose suvažiavimuose noriai dalyvauja. Savo kalbose reikšmingai ir svariai pasisako mums rūpimais klausimais bei prieš Lietuvos, Latvijos ir Estijos okupaciją. Būkime tikri, kad atėjus Pabaltijo tautų laisvės sprendimo momentui, sprendžiamą žodį tars ne tiktai politikai, bet ir kariškiai. Todėl būtų gerai, kad ir K.L. Bendruomenės skyriai, rengdami didelio masto renginius bei Vasario 16 minėjimus, šalia parlamentarų kviestų ir aukšesnio rango kariškius. Verta daugiau dėmesio atkreipti minėtai B.V.Lygai, ypač Jungtinėse Amerikos Valstijose.

Lygos dešimtmečio minėjimą atidarė Valdybos pirm. St.Jokubaitis. Sugiedota "O Canada", įnešta 14 vėliavų (daugumoje lietuvių šaulių ir Ramovėnų). Suvažiavimo invokaciją sukalbėjo kun. A.Simanavičius, OFM. Pagrindinis kalbėtojas buvo parlamento gynybos komiteto narys **Bob H i c k s.** Jis plačiai apibūdino kariuomenės reikšmę Kanados gynyboje ir perskaitė Kanados min. pirm. Brian Mulroney sveikinimą. Senatorius dr. S. **Haidasz** perdavė opozicijos vado John Turner'io sveikinimą. Raštu sveikino Kanados Gynybos min. Perrin Beatty, Ontario premjeras D.Peterson, Lietuvos Generalinis Konsulas dr.J.Žmuidzinas, Estijos konsulas J. Heinsoo, brig.gen. G.Bell, Kanados strateginių studijų instituto direktorius B.S. Mac Donald, maj.gen. Reginald W.Lewis, Ontario prov. Kultūros ir Komunikacijos min. Lily Munro ir federalinio parlamento narys A. Witer.

Žodžiu sveikino suvažiavime dalyvavę: Latvijos konsulas dr. Upenieks, maj. J.Hasek, generolas B.J. Legge, pulk.M.A.Stevenson, Ontario prov.MP Y.Shymko, T.Ruprecht, J.Reid iš St. Catharines, Toronto Miesto Tarybos narys Ben Grys, įteikęs Chairman Flynn sveikinimo adresą. Toronto Miesto Tarybos narys W. Boytchuk perdavė burmistro Art Eggleton raštišką sveikinimą, aldermanas D. Shea, Olandų Karo Veteranų Lygos pirm.maj.Bisschop, Rytų Europos Tautų organizacijos pirm. iš St. Catharines S. Šetkus, Baltų Federacijos Kanadoje pirm. adv.J.Kuraitė-Lasienė, K.L. B. Krašto V-bos vicep.H. Stepaitis, Estų Bendruomenės Kanadoje pirm. L.Leivat, Juodojo Kaspino Dienos Komiteto atstovas M. Hess, L.Š.S.T.Centro V-bos pirm. M.Abarius iš Detroito ir kt.

Po ilgokai užsitęsusių sveikinimų ir pasisakymų buvo perskaityta B.V.L.rezoliucija Kanados vyriausybei. (Jos tekstas atspausdintas praeitame "NL" numeryje). Rezoliucija visų dalyvių buvo priimta ir įduota kai kuriems parlamentų nariams.

Už nuopelnus Baltų Veteranų Lygai dešimtmečio proga buvo apdovanoti "Medal of Merit" medaliais: senatorius dr. S.Haidasz, M.P.J.Reid iš St.Catharines, gen.maj.B.J.Legge, pulk.M. A. Stevenson, buv.prov. parlamento narys Yuri Shymko, estas Harm Kore, Stp.Šetkus, L.Š.T. Centro V-bos pirm.M.Abarius, VILNIAUS Šaulių Rinktinės pirm. J.Šiaučiulis, E.Lindaja, V.Cinis, O.Berztiss ir A.Tooming.

Oficialioji minėjimo dalis buvo baigta Estijos, Latvijos ir Lietuvos himnais ir vėliavų išnešimu.

Meninę programą atliko latvių sol. A.Sprudzs, estaičių gimnastikos grupė "Ritmika" ir Nijolės Benotienės vadovaujama "SUTARTINĖ".

Po programos vyko visų dalyvių vaišės, kuriose dalyvavo 150 asmenų ne vien tik iš Toronto, bet ir iš toliau- Montrealio, Detroito, St.Catharines, Hamiltono.

Visų dalyvių, tiek svečių, tiek ir rengėjų atsiliepimai buvo girdėti geri. Ypatingai buvo malonu matyti tiek daug parlamentarų ir aukšto rango Kanados kariškių, kurių netenka matyti kituose renginiuose. Reikia tikėti, kad "Baltic Veterans Lygue in Canada" per 10 metų pilnai pateisino savo veiklą bendrame Pabaltijo tautų laisvinimo darbuose. To linkėtina ir ateityje.

J. Š i a u č i u l i s

PATIKSLINIMAS:
ŽUVUSIEMS UŽ LIETUVOS LAISVĘ paminklo statymui aukojusių sąrašo pabaigoje turėjo būti parašas: VILNIAUS Šaulių Rinktinės Informacija.

A † A

JADVYGAI DAGILIENEI
mirus,
jos vyrą, pirmąjį "NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS" redaktorių, nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –
"NL" SAVAITRAŠČIO
RĖMĖJŲ BŪRELIS TORONTE

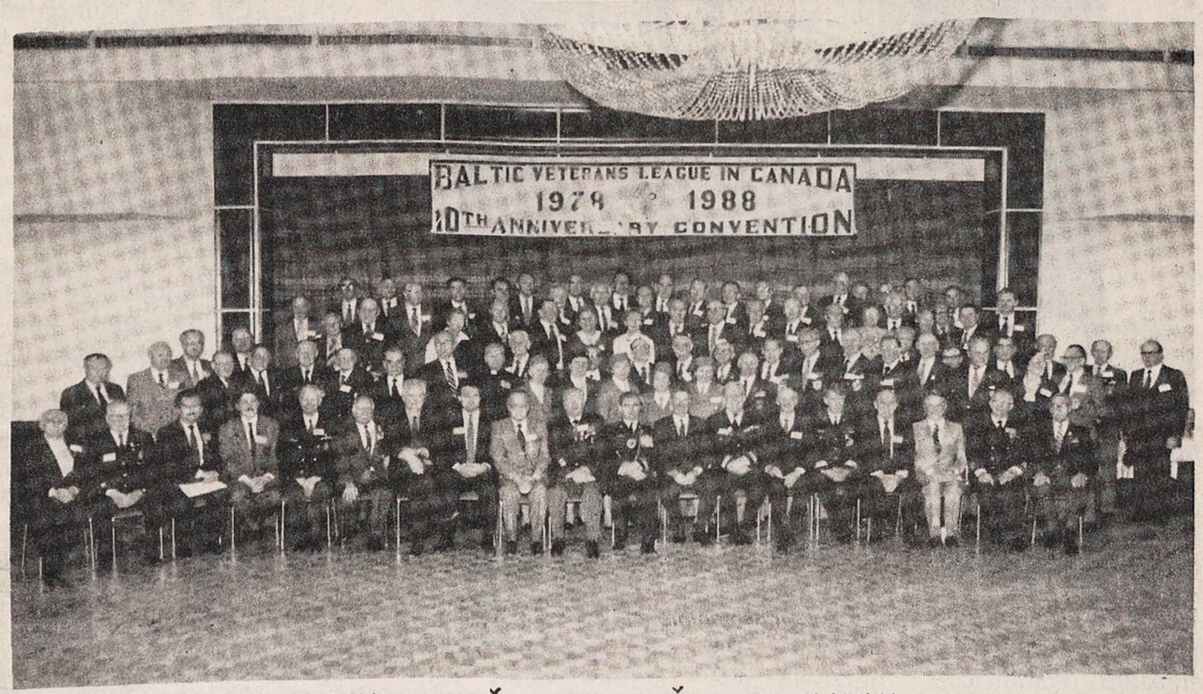

BALTŲ VETERANŲ LYGOS KANADOJE ŠIŲ METŲ SUVAŽIAVIMO DALYVIAI.

Iš dešinės į kairę: prakalbą skaito parlamentaras MP R. Hicks ir darbo prezidiumas: BV Lygos pirm. g.š. SJokubaitis, H. Moks ir O. Berztiss. Abi nuotraukos St. Dabkaus.

PARAMA LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

7¼% už 90 dienų term. indėlius
7¼% už 6 mėn. term. indėlius
7½% už 1 metų term. indėlius
7¾% už 2 metų term. indėlius
8 % už 3 metų term. indėlius
9¼% už GIC 1 m. garant. inv. paž
9½% už GIC 2 m. garant. inv. paž.
10 % už 3 m. GIC invest. pažym.
8 % už pensiju planą (var. rate)
9¼% už 1 m. term. pensijų planą
9½% už 2 metų term. pensijų planą
10 % už 3 m. term. pensijų planą
8 % už pensijų fondą RRIF (v.r.)
6 % už taupymo sąskaitas
5¾%–7% už kasd. palūk. s–tą
7½% už virš $10,000 kasd. pal. s–tą
5¾% už kasd. pal. čekių s–tas

IMA:

už asmenines paskolas nuo 10½%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):
su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 10½%
2 metų ..... 11 %
3 metų 11¼%
(fixed rate)

su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ar 3 metų 9¾%
(variable rate)

AKTYVAI VIRŠ 65 MILIJONŲ DOLERIŲ

Asmenines paskolas duodame iki $65 000 ir morgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santautpų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $15,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlaidos, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais – nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

TELEFONAS: 532-1149

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.30 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9.00 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: Sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind. 7¼%
180-364 d. term. ind. 7¼%
1 metų term. indėlius 7½%
2 metų term. indėlius 7¾%
3 metų term. indėlius ..... 8 %
1 metų GIC-met. palūk. 9¼%
2 metų GIC-met. palūk. 9½%
3 metų GIC-met. palūk. .... 10 %
1 metų GIC-mėn. palūk. ... 8½%
RRSP ir RRIF (pensijos) .. 8 %
RRSP-1 metų term. ind. ... 9¼%
RRSP-2 metų term. ind. ... 9½%
RRSP-3 metų term. ind. . 10 %
Specialią taup. s-tą 7¼%
Taupomąją sąskaitą ..... 6 %
Kasd. pal. taupymo sąsk . 7½%
Kasd. pal.čekių sąsk. iki .. 5¾%

IMA UŽ:

Asmenines paskolas nuo ..... 11 %
Sutarties paskolas nuo ..... 11 %
Nekiln. turto paskolas:
Su nekeičiamu nuošimčiu
1 metų 10¼%
2 metų 10¾%
3 metų ..... 11 %
Su keičiamu nuošimčiu
1, 2 ir 3 metų 9¾%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki $15,000 ir narių gyvybę iki $2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki $50,000 ir morgičius iki 75% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI virš 35 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

JEIGU GERI IR GALI GERTI - TAVO REIKALAS
JEIGU NORI NUSTOTI - MŪSŲ!

ATEIK Į LIETUVIŲ A.A. (Alcoholics Anonymous) GRUPĖS SUSIRINKIMĄ. SUSIRENKAME KIEKVIENĄ PENKTADIENĮ IŠGANYTOJO PARAPIJOS SALĖJE. (Skersai gatves nuo pensininku rūmų, 1610 Bloor St. West, kampas Indian Rd.) 7:30 val. v.

SKAMBINKITE Tel.: 487-5591

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

– įsikūręs nuosavuose namuose –

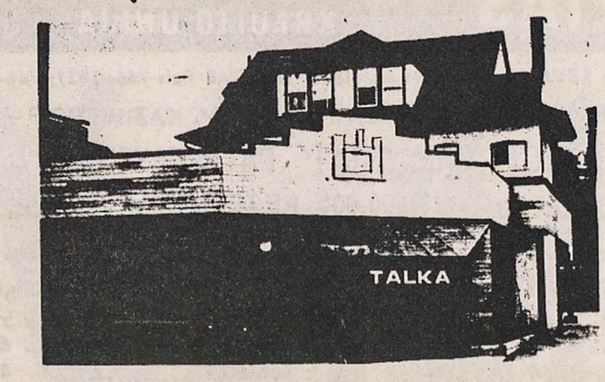

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 544-7125

AKTYVAI PER 26 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
indėlius (P.C.A.)	3%	asmenines paskolas	12.5%
santaupas	5.75%	nekiln. turto pask. 1 m.	10.25%
kasd.pal.taupymo s-tą	5.25%	nekiln. turto pask. 3 m.	11.75%
90 dienų indėlius	8%	*Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.*	
1 m. term. indėlius	9.25%		
1 m. term. ind.mėn.pal.	8.75%		
3 m. term. indėlius	9.75%	*Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki $2.000.*	
RRSP ir RRIF (pensijos)	7. %		
RRSP ir RRIF 1 m.	9.25%	*ir asmeninių paskolų drauda iki $25.000.*	
RRSP ind. 3 m.	9.75%		

DARBO VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 10 val. r. iki 5 val. p.p.; trečiadieniais– nuo 10 val. r. iki 1 v. p.p.; penktadieniais – nuo 10 val. r. iki 7 val. v.; šeštadieniais – nuo 9 val.r. iki 12 val. r. Liepos – rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

DEŠINĖJE -

Alb. Jonelis, K.Toliušis, P.Ražanas, A.Urbonas, A. Mylė, St.Rimeikis žūklavimo pradžioje jau džiaugiasi pirmaisiais laimikiais NIDOS KLUBO išvykoje šią žiemą.

PRANEŠIMAS VISIEMS "NIDOS" KLUBO NARIAMS

Maloniai kviečiame Jus dalyvauti NIDOS KLUBO narių **metiniame susirinkime**, kuris įvyks š/m. BALANDŽIO men. **24 d./sekmadienį/, 12 val., Aušros Vartų Parapijos saleje.**

VISI nariai ir svečiai šiame susirinkime kviečiami gausiai dalyvauti, pasisakyti del klubo veiklos ir tolimesnes jo ateities.

KLUBO VALDYBA

MŪSŲ ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA

VASARIO 16 minėjimo metu pasirodė visų klasių mokiniai. Nuotraukoje deklamuoja mokytojos Andrėjos CELTORIŪTĖS mokiniai. Iš kairės: Erik SODO, Mykolas BULKA, Tamara McLEAN ir Jonathan LECKMAN.

VASARIO 16 DIENOS MINĖJIMAS MONTREALIO LITUANISTINĖJE MOKYKLOJE.

Kaip jau buvo rašyta, š.m.**gegužės 14 d.,6 val.**vakare, Aušros Vartų parapijos salėje įvyks iškilmingas balius ir vakarienė, skirti Montrealio Lituanistinės Mokyklos 40-ties metų jubiliejui paminėti.

Organizavimo komiteto nariai deda visas pastangas, kad šis renginys kuo sklandžiau įvyktų, kad visi suprastų jo reikšmę. Dėl to buvo parašyti ir išsiuntinėti laiškai buvusiems Montrealio Lituanistinės Mokyklos mokytojams ir mokiniams, kurių adresai buvo žinomi.

Šiuose laiškuose buvo supažindinta su dabartine padėtimi mūsų mokykloje. Lyginant su ankstesniais metais, mokykloje žymiai mažiau mokinių - tik 36, bet mūsų džiaugsmui, jų skaičius po truputį vėl pradeda augti.

Visus mokinius galima suskirstyti į dvi grupes: gerai kalbančius arba visai nemokančius lietuviškai, kurių dauguma iš mišrių šeimų. Kad būtų galima produktyviai pravesti pamokas, reikia didesnio mokytojų skaičiaus. Šiuo metu mokyklos išlaikymui (patalpų nuomai, mokymo priemonėms, 8 mokytojų algoms) išleidžiama daugiau nei 11.000 dolerių per metus.

Tokie pat laiškai buvo išsiųsti ir kitiems lietuviams, gyvenantiems Montrealyje.

Visi laiškuose buvo nuoširdžiausiai pakviesti į Lituanistines Mokyklos 40-ties metų jubiliejaus paminėjimą, paraginti materialiai paremti mokyklą. Norintiems padėti primename, kad auką galima siųsti **Daliai Kudžmaitei-Sodo,R.R.7 LACHUTE, Que., J8H - 3W9,** parašant: Montrealio Lietuvių Bendruomenei čekį.

Dėl bilietų, kurių kaina $12,50,- skambinti **Almai Staškevičiūtei-Dreširenei, 363-9983; Violetai Adomonytei-Ramsay 694-5979.**

R.S.

montreal

PRANCŪZŲ SAVAITRAŠTIS APIE muz.Aleksandrą STANKEVIČIŲ

Muz. Aleksandras ir Gaila STANKEVIČIAI neseniai atžymėjo įkurtuves nuosavuose namuose, kuriuos pasistatydino Montrealio užmiestyje Carignan. Ta proga populiarus prancūzų savaitraštis ECHOS VEDETTES atspausdino ilgoką, simpatingą Agnes G a u d e t reportažą su 5-kiomis įdomiomis Jacques G r e g o r i o nuotraukomis.

Ji pažymi, kad Aleksandras, sūnus populiaraus Alain Stanké (Aloyzo Stankevičiaus), yra gerbiamas, gabus komercinės radijo ir televizijos programų muzikos kūrėjas, jau parašęs 207-nerius tokius specialius užsakymus. Jis pats sakosi, kad dar nėra praradęs nė vieno kontrakto ir savo darbą labai mėgstąs.

Korespondentė aprašo, kaip Aleksandras ir Gaila susitiko lietuvių bažnyčioje, jam diriguojant chorui, ir kaip po to greitai kelias nuvedė į bendrą šeimos gyvenimą. Ji perduoda muz. Aleksandro prisirišimą prie lietuvių draugų, kurie jam yra lyg didelė šeima.

98-neri svečiai, dauguma choristų ,atvyko į įkurtuves namo, apsupto medžių , Moderniškas, erdvus ir patogus, jis yra ir nepaprastai tylus. Jame yra įrengta ir muzikos studija, kur Aleksandras netrukdomas darbuojasi. Gaila lavinasi dailėje ir tikisi už kelių metų surengti parodą. Korespondentė prideda, kad abu tikisi ir "mažų kojyčių trepsėjimo"...

Įkurtuvės truko 12 valandų, skambant dainoms, kas labai užimponavo korespondentei.

Viso geriausio naujuose namuose linki visa lietuvių kolonija Montrealyje ir apylinkėse! **b.**

● Sol. GINA ČAPKAUSKIENĖ grįžo iš St.Petersburg'o Floridoje,kur davė savo rečitalį, giedojo 2 kartu lietuvių pamaldose ir praleido 2 savaites atostogų.

Jos rečitalį surengė ALT'os St.Petersburg'o skyrius. Programa buvo sudaryta iš trijų dalių: 6-ios lietuvių liaudies dainos, harmonizuotos M.K.Čiurlionio, A.Kairiūkščio, V.Klovos, Vl.Jakubėno, K.V.Banaičio; 7-nios dainos , sukurtos mūsų kompozitorių: J.Gruodžio, B.Budriūno, J. Govėdo, Vl.Jakubėno ,poetų eilėraščiams: K.Binkio, S. Neries, D.Mitkienės, M.Černeckytės- Sims. Trečioje dalyje - 7 įvairių kompozitorių kūriniai: "Mon coeur est un violon"- M.Laparcherie, "The Glowworm" - P. Lincke, "Concerto pour une voix"- Saint-Preux, "Elizabeth serenade"-Anon.,"Wien, du Stadt meiner Träume"- R.Sieczynski, "Nightingale - A.Alabieff, "Mėlynasis Dunojus"- J.Strauss.

Solistei akompanavo Margareth Douglas, kuri dirba ir su operos kolektyvu.

Koncertan atsilankė apie 200 svečių ir solistę labai šiltai priėmė. Koncertas vyko Lietuvių Klubo salėje.

VELYKOS AV PARAPIJOJE

Balandžio mėn.3 d. iškilmingas Velykų mišias AV Parapijos bažnyčioje celebravo svečias rekolekcijų vedėjas dr.kun.Viktoras SKILANDŽIŪNAS. Asistavo kleb.kun. J.ARANAUSKAS, SJ. ir Iz.SADAUSKAS,SDB.

Skaitymus atliko Alb.Blauzdžiūnas ir dr. J.Mališka.

Prie vaizduojamo Kristaus kapo stovėjo sargyboje šauliai Antanas Račinskas ir Antanas Žiukas.

Procesija vyko bažnyčios viduje, vaikams(sutapus su pakeistu vasaros laiku, tikrai anksti turėjo keltis) nešant gėles, skambinant varpeliams. Vaikus lydėjo Ses.Palmira, Ses. Natalija ir Ses.Terezina.

Kun.V.Skilandžiūnas pamoksle padarė lyg ir susumavimą rekolekcijose paliestų temų , ir jo paties išgyvenimų, dirbant su kaliniais.

Šventišką nuotaiką kėlė su įkvėpimu, gražiai ir skambiai giedojęs jungtinis AV Parapijos ir PAVASARIO choristai , ir sol. Antanas Keblys. Vargonavo muz. Mme M.R o c h, dirigavo muz. Aleksandras S t a n k e v i č i u s. Buvo sugiedota visa eilė gražių, tradicinių giesmių, parašytų J.Naujalio, J.Gruodžio, A.Stankevičiaus, G.Gounod, A.Vivaldi. Pabaigoje džiugiai nuskambėjo A.Stankevičiaus ir H.Nagio "Prisikėlimo Giesmė" iš Kantatos "Kryžių ir Rūpintojėlių Lietuva" ir G.F.Haendel'io "ALELIUJA" iš Oratorijos "Mesijas".

Kaip svarbu ir miela turėti savo chorą! Su dėkingumu prisimename nesuskaičiuojamas valandas, kai jų giedojimas ir dainavimas džiugino,guodė ir linksmino.

Salėje visi buvo pavaišinti vynu, lengvu užkandžiu ir kava, besisveikinant ir besišnekučiuojant. Dal.

Dino VALYKLA

SPECIALYBĖS:

- BATŲ TAISYMAS
- DRABUŽIŲ PERSIUVIMAS
- ADYMAS AUDIMU
- MARŠKINIŲ SKALBIMAS
- UŽUOLAIDŲ VALYMAS
- SAUGOJIMAS (STORAGE)
- ZOMŠAS

495-90e AVENUE, LaSalle
365-1143

7661 A CENTRALE, LaSalle
365-7146

2955 ALLARD, Ville Emard
766-2667

PATARNAVIMAS – GREITAS IR TIKSLUS !

533-1121 (416) **822-9480**

*** GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS * * GYVYBĖS * KOMERCINĖ ***

DRAUDA–INSURANCE

Walter Dauginis Insurance Broker Limited
1613 Bloor St. West, Toronto , Ont. M6P 1A6

V. Bačėnas

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.
296 Queen St. W., Toronto, Ont. M5V 2A1
Kreiptis : V. BAČENAS, Tel.: (416)-593-0600.

GUY RICHARD
ROOFER — COUVREUR
7725 George LaSalle

Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogadengys GUY RICHARD, kuris jau seniai lietuviams patarnauja. Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite : **364-1470**

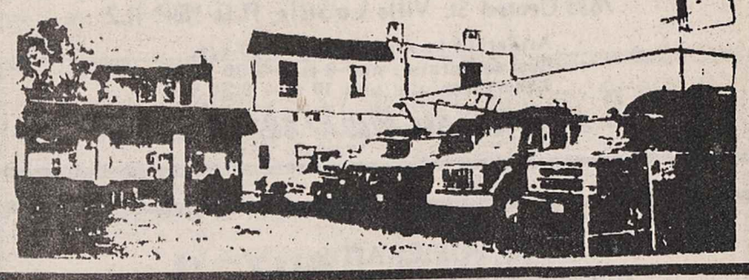

LAIDOJIMO ĮSTAIGA

FUNERAL HOME
J.F. Wilson & Sons Inc.
123 Maple Blvd. 5784 Verdun Av
Chateauguy, Que. Verdun, Que.,
Tel: 691–4763 Tel: 767–9956
MODERNIOS KOPLYČIOS

montreal

• BALANDŽIO mėn. 12 d., 8 val.v. Seselių Namuose dr.V.**Pavilanis** skaito paskaitą "Contemporary Lithuania". Kviečiami visi.

• J.ir H.BITNERIAI "NL" Spaudos Baliaus loterijai paaukojo gražią, J.Bitnerio padarytą rankšluostinę. Nuoširdžiai dėkojame. "NL"

• Lietuvių šeima prie Aušros Vartų parapijos išnuomoja 4½ kambarių butą. Pageidautina vyresnio amžiaus lietuviai. Tel: **768-3674.**

• PRIMENAME,kad š.m. BALANDŽIO MĖN. 16 d., **2 val.p.p. šaukiamas VISUOTINAS "NL" Akcininkų Bvės SUSIRINKIMAS AV Parapijos salėje.**

Praėjus vienai valandai po nurodyto laiko, nežiūrint atvykusių skaičiaus, pagal taisykles susirinkimas bus laikomas teisėtu.

• J.ŽEMAITAITIS, atvykęs iš Calgary aplankyti savo brolį Montrealyje, užsuko į "NL" redakciją. Savaitraščiui paremti savo ir savo draugo P.Venciūno vardu paliko po $20,- auką. Nuoširdžiai dėkojame. "NL"

• Montrealio LITUANISTINĖ MOKYKLA dėkoja G. Gedvilienei, kuri aukojo $20,- a.a.Jono Viliušio atminimui.

KVIEČIAME VISUS MONTREALIO LIETUVIUS IR SVEČIUS ATVYKTI Į

"Nepriklausomos Lietuvos"
LAIKRAŠČIO
SPAUDOS BALIŲ

KURIS ĮVYKS
BALANDŽIO 16 d.
7 val. v.

Aušros Vartų parapijos salėje
1465 rue de Sève, Montreal.

PROGRAMOJE:
- Sol. Vaclovas POVILONIS iš Toronto,
- Pramoginių šokių ŠOKĖJAI,
- Jono Šulmistro muzika,
- Gera Alberto Jonelio vakarienė,
- Baras, loterija, pavasario nuotaika.

ĮĖJIMAS: $ 10.-

"NL" VALDYBA

Chantal Clement ir Mario Duhamel atliks įdomią šokių programą "NL" SPAUDOS BALIUJE, balandžio mėn. 16 d., AV Parapijos salėje.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE ST, MONTREAL QUE H4E 2A8 Tel: 766-5827; 766-5830

SKYRIAI: 3907 A ROSEMONT Blvd. ir ŠV. KAZIMIERO P-jo

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAI virš $ 23,000,000 REZERVAS virš $ 750,000

MOKA UŽ:

CERTIFIKATUS ...	8¾%	TAUPYMO - specialios	5¼ %
TERM. INDĖLIUS:		TAUPYMO - su gyv. dr.	5 %
1 metų.....	8 %	TAUPYMO- kasdieninės..	4¾%
180 d.- 364 d.	7 %	EINAMOS	4½%
120 d. - 179 d. ...	6¾%	RRSP ir RRIF term.	9¾%
60d. - 119 d.	6½%	RRSP ir RRIF taup.....	6¼%
30 d. - 59 d.	6¼%		

IMA UŽ:

NEKILN. TURTO nuo 9¾% ASMENINĖS nuo 10½%

VĖLYVIAUSIŲ PROCENTŲ INFORMACIJA "LITE"

KASOS VALANDOS

	1475 De Seve	Rosemont	Šv. Kazimiero
Pirm. Antr. Treč.	9:00-3.00	-----	------
Ketvirtadieniais	12:00 - 8:00	4:00 - 8:00	-----
Penktadieniais	10:00 - 6:00	2:00 - 6:00	
Sekmadieniais	10:30 - 12:30	-------	10:30 - 12:30

Vasarōs sezono laiku nuo GEGUŽĖS 15 d. iki SPALIO 15 d. SEKMADIENIAIS "LITAS" bus uždarytas.

RESTORANAS **KOSTAS**

Specialybe - "BROCHETTERIE" -

RECEPTION HALL, tinkama banketams, vedyboms ir kitiems susibūrimams. ĮVAIRŪS GĖRIMAI.

6201 Bannantyne Ave., Verdun, P.Q., H4H 1J4.

Rezervacijai skambinti: 768-2707 arba 768-9198.

LASALLE AUTOMOBILE INC.

Dodge Chrysler Camions Dodge Trucks

* Automobilių nuoma
* Naujų ir vartotų pasirinkimas
* Pardavimas
* Aptarnavimas

366-7818

1050 Lapierre coin La Vérendrye

Member

Foto M.L.S. SISTEMA

D.N BALTRUKONIS

IMMEUBLES - CLASSIC INC.

NEKILNOJAMO TURTO VISAPUSIŠKAS PATARNAVIMAS - PIRKIMAS - PARDAVIMAS

445 Jean Talon W. Suite 305, Montreal, P.Q.

Tel: 273-9181 .....Namų: 737-0844

KLB MONTREALIO APYLINKĖS VALDYBA
kviečia visus lietuvius į
DISIDENTĖS DALIOS TAMUTYTĖS RUOŠIAMĄ

PRANEŠIMĄ

Š. m. BALANDŽIO mėn. 17 d. SEKMADIENĮ
tuojau po 11 val. pamaldų
Aušros Vartų parapijos salėj,
1465 rue de SÈVE, Montreal.
Bus rodomos skaidrės iš Lietuvoje vykusių Maironio minėjimo iškilmių ir pasikalbėjimų su disidentais.
KLB Montrealio Apylinkės Valdyba.

KVIEČIU KELIAUTI Į LIETUVĄ

nuo š. m. LIEPOS mėn. 18 d. iki RUGPJŪČIO 1 d.
KAINA: $ 2150.- Apsiimu atlikti įvairias paslaugas.
Kreiptis: Sandra PAKULIS, 1887 L'Assomption Blvd.
Montreal, P.Q. H1T 2N4 . Tel: 259-5627.

Maurice Electrique Ltée
ENTREPRENEUR ELECTRICIEN — ELECTRICAL CONTRACTOR
MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS
102A, ALLION LASALLE, QUÉ. H8P2C5 TEL: 366-5484

PASTATŲ KANALIZACIJOS VALYMO SPECIALISTAS (CMG)
ir VAMZDŽIŲ (PLUMBING) TVARKYMO
REGISTRUOTA ĮSTAIGA
atlieka darbus, kreipiantis į COSTĄ, Tel.: 733-9878

GREITAS IR TIKSLUS PATARNAVIMAS
PETRAS ADAMONIS C. I. B.
Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355
GAISRAS * AUTOMOBILIAI * ATSAKOMYBĖ * GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD. MONTREAL, QUE. H1X 1L7

IŠVYKA Į TORONTĄ

L.K.MINDAUGO šaulių kuopa organizuoja kelionę autobusu į VILNIAUS Šaulių Rinktinės 20-mečio minėjimą Toronte, LIETUVIŲ NAMUOSE **gegužės mėn.28 d.** ir ŽUVUSIEMS UŽ LIETUVOS LAISVĘ PAMINKLO šventinimą ANAPILIO KAPINĖSE, Mississauga, **gegužės 29 d.**

Iš Montrealio išvažiuoja gegužės 28 d., 8 val.r. nuo Aušros Vartų Parapijos. Grįžtant, išvažiuoja iš Mississaugos **gegužės 29 d., 6 val.vakaro.**

Reikalingiems nakvynė bus parūpinta motelyje arba privačiai. Kelionė į abi puses **$40,- asmeniui.**

Registruotis prašome IKI GEGUŽĖS 22 d., pranešant A. Mylei ,tel:365-0353 arba į "NL" redakciją tel: **366-6220.** A.M.

Dr. JONAS MALISKA
Tel.: 866-8235
Dr. MICHEL HUYNH
Tel.: 866-9297
D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJAI-CHIRURGAI
1440 St. Catherine St. W. Suite 600
Montreal, P.Q. H3G 1S5

Dr. PHILIP STULGINSKI
D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJAS-CHIRURGAS
8606 Centrale, kampas 45-th Ave.,
Suite 209, Que., H8P 1N5
Tel.: 364-4658

Dr. Gaétan BÉRARD, D.M.B.
Dantų gydytojas - chirurgas
466 A. boul. des Laurentides
Pont Viau, Laval, H7G 2V1
(Prie boul. Concorde)
Skambinti Tel : 662-1177

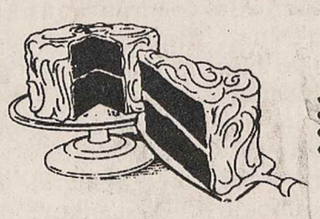

WAWEL
LENKŲ CUKRAINĖ

- Gâteaux • Biscuits
- Gâteaux au fromage
- Pain • Café
- Meilleurs beignes (Ponchki)
- Įvairūs pyragaičiai
- Spurgos
- Sausainiai
- Aguoniniai ir kitokie pyragai

2524, Ontario E., Mtl 524-3348
PRISTATO VESTUVĖMS IR KITOMS PROGOMS

"ADAMS" RESTORANAS
7633 La Salle Blvd., LA SALLE, P.Q.
Tel.: 365-8666
Sav. Ona Voroninkaitienė "Smoked meat" specialistė
ATDARAS 7 DIENAS PER SAVAITĘ.

FINANCIAL SERVICES & INSURANCE
PETER SODO ir JOHN POLCARI
Profesiniai patarnavimai finansų reikalais:
*Annuities*R.R.S.P.*Finansų ir mokesčių planavimas
4999 St. Catherine St. West, Suite 450, Westmount, &H3Z 1T3
Tel: 481-0311

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd
DRAUDA VISŲ RŪŠIŲ
6695 - 35-th Ave., Montreal, P.Q. H1T 3A6
ALBERTAS NORKELIŪNAS, B.A. C.S.C., I.B.
TEL. BUS.: 727-3120 REZ.: 376-3781

M. CUSSON VAISTINĖ
7635 Central St. Ville La Salle, P.Q. H8P 1L2
Atidaryta kasdien nuo 9 - 10 v.v.
Šeštadieniais : nuo 9 r. - 9:30 v.v.
Sekmadieniais: nuo 10 r. - 9:30 v.v.
Tel.: 366-9745 ir 365 - 0505

Maurice Kaplan
KAILIŲ SIUVĖJAS

* Didelis pasirinkimas gatavų paltų
* Saugojimas vasaros laiku (Storage)
* Taisau ir remodeliuoju
* Siuvu ir parduodu.

1449 rue St. Alexandre, Suite 500 A. Montreal, P.Q. H3A 2G6
Telefonai: 844-7303 ir 288-9646

TEL.: (514) 767 - 4690
VINCAS PIEČAITIS
1265 LECLAIR, VERDUN. P.Q. H4H 2M4
JONAS & CÔTÉ REALTIES
NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

DR. A. S. POPIERAITIS
B.A. M.D. M.Sc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING
1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal, Que., H3G 1L6
Tel.: 931-4024

TONY PHOTO STUDIO
PORTRAITS
PASSEPORT - COMMERCIAL
MARIAGE - WEDDINGS
5220 Queen Mary Rd. Suite 8
TONY LAURINAITIS
Montreal, P.Q. H3W 1X5 Tel.: 481-6608

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD
ALIUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI, APKALIMAI ALIUMINIJUM, PLIENU, PLASTINE MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR APDRAUSTAS.
SAVININKAS: John OSKOWICZ
3351 Belair St., Montreal, Que., H2A 2A5
Telefonas: 721-9496

Notarai
J. BERNOTAS - RŪTA POCAUSKAS
Suite 1143, Sun Life Building
1155 rue METCALFE, Montreal, Que., H3B 2V6
Tel. (514) - 871-1430